Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 2 (2290). ПАЙШАНБА 3 ЯНВАРЬ 1974 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТ МАРМАРИ

Ишчи мухбирлар хабарлари

Тошни қайта ишлаш заводи коллективи ҳар йили юз минг квадрат метрлаб мармар тошларга жило беради. Завод цехларининг кенгайиши ва янги замонавий аппаратлар билан жиҳозланиши натижасида, корхона ишлаб чиқариш қуввати ортмоқда. Мармарчилар ўтган йилда 150 минг квадрат метр тошни қайта ишлаб, 2 миллион 400 минг сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилдилар.

Завод аҳлининг бу йилги режалари янада улкан. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин тўйини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлашга аҳд қилган жилокорлар юбилей йилида 3 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот реализация қиладилар.

Завод адресига келган буюртмалар сони ҳам ўтган йилдагидан анча ортиқдир. Бу йил Иттифоқимизнинг улкан қурилишларидан бири — КАмаз объектига 40 минг квадрат метр мармар тошлар тайёрлаб берилади. Ўнлаб қардош республикалар ҳам пойтахтимизнинг сифатли мармарларини оладилар.

У. ШЕРБОЕВ,
«Ўзбексельмаш» заводи ишчиси.

• *Тошкент—дўстлик қўрғони*

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ОИЛА

Институтимизда СССР халқларининг 47 миллат вакиллари, шунингдек, жаҳоннинг 12 мамлакатидан келган турли миллат ёшлари билим олишмоқда.

Ёш авлодни интернационализм руҳида тарбиялашга институтимиз партия ташкилоти ва комсомол комитети катта эътибор бериб келяпти. Комсомол комитети қошида ташкил этилган Интернационал дўстлик клуби намунали ишлар қиляпти. Институтимизда таҳсил олаётган чет эллик 161 студент ҳам клубнинг актив аъзоларидандир. Улар маҳаллий ва қардош республикаларнинг олий ўқув юртлари студентлари билан хат орқали алоқа боғлаб туришибди.

Интернационал дўстлик клубида барча саналарга бағишлаб кечалар ва маросимлар уюштириш одат тусига айланган. Ўтган йилда юзга яқин шундай маросимлар ўтказилди. Бу, айниқса, чет эллик дўстларимизда катта таассурот қолдирмоқда.

— Ўзбекистонликларнинг ғоятда меҳмон дўстлигини илгари Тошкентда бўлган ҳамшаҳарларимдан эшитган эдим. —Тошкентга келганимда мени турли миллат ёшлари аэропортда самимий кутиб олишди. Келганимдан бери ўнлаб ўзбеклар хонадонида меҳмон бўлдим. Студент оғайниларим билан Ўзбекистоннинг гўзал Самарқанд, Бухоро ва Хива шаҳарларига бир неча бор саёҳат қилдик. Ўқишимиз ва дам олишимиз учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Биз, чет эллик студентлар бундан ғоят мамнунмиз,— дея ҳикоя қилади интернационал дўстлик клубининг вице-президенти афғонистонлик студент Абду Ғофур Холкер.

Судандан келиб механика факультетида билимини ошираётган Аллауидди Усмон Муҳаммад Али, монголиялик Савжаагизн Байгалтус, вьетнамлик Чан Тхай Май кабистудентлар ҳам клуб ишидан хурсанд.

Институтимизда гина бир группа чет эллик дўстларимиз кандидатлик диссертацияларини ёқламоқдалар. Институтимизни тугатган индонезиялик Лило Сунарьо, Германия Демократик Республикасидан келган Ишбах Михаил, монголиялик Пуривизн Зоэргтиларнинг илмий ишлари ниҳоясига етай деб қолди.

Билим даргоҳида таълим олаётган чет эллик студентлар билан дарсдан бўш вақтларда шаҳримиздаги завод ва фабрикаларга экскурсиялар уюштириб турилади. Улар республикамиз экономикаси, фан-техника янгиликлари билан танишадилар. Студентлар тўқимачилик комбинати, трактор заводи, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, қатор қурилиш объектларида бўлдилар.

Интернационал дўстлик клуби қошида бир неча йилдан буён «Тошкент — кеча, бугун ва эртага» тўгараги ишламоқда. Бунда республикамиз тарихига оид асарлар, турли музейлардаги экспонатлар ўрганиляпти. Шунингдек, институтимиз қошида «Биз — ватанпарвар, интернационалистлармиз» тўгараги ҳам мақтовга лойиқ ишлар қилмоқда.

Т. ИНОҒОМОВ,
Тошкент политехника институти Интернационал дўстлик клуби президенти.

ТЎҚУВЧИ ИСТЕЪДОДИ

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИНГ ТЎҚУВЧИСИ ЛИДИЯ ПАВЛОВНА КАЗАНЦЕВАГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ДЕГАН ЮКСАК УНВОН БЕРИЛДИ. ВАТАНИМИЗ ТОШКЕНТЛИК ТЎҚУВЧИНИНГ МЕҲНАТДА ЭРИШГАН ЖАСОРАТИНИ ЮКСАК БАҲОЛАДИ.

...КПСС XXIV съезди арафасида, ишчи коллективларида партиямиз съезди Директивалари лойиҳалари муҳокамаси кетаётган кезларда Лидия Павловна ўз зиммасига шахсий беш йиллик планни 2,5 йилда бажариш мажбуриятини олди. Ана ўшанда айрим хизматчиларга бу марра ҳатто бажариб бўлмайдигандек туюлган эди. Лидия Казанцева ўз резервларини бирма-бир айтиб берди. У бир вақтнинг ўзида 48 станокка, яъни нормадагидан икки баравар кўп дастгоҳга хизмат кўрсата бошлади.

1971 йилнинг февралида у ўзи бошлаган ташаббуснинг имкониятларига чуқур ишонч ҳосил қилди. У меҳнатни тўғри ташкил этиш, ишнинг тез усулларини қўллаш туфайли эришиб бўлмайдиган юксак чўққиларни ҳам эгаллаш мумкинлигига кишиларни ишонтиришга ўзини ташкилий ва психологик жиҳатдан тайёрлади.

— Станокларга хизмат кўрсатишнинг янада оқилона йўлларини яна қидириб топиш керак,— дерди у. — Жиҳозлар доим яхши техник ҳолатда бўлишини унутмаслик лозим.

Лидия Павловна меҳнатда жасорат кўрсатишга отланар экан, у ўзи бошлаган ташаббуснинг моҳиятини шунчаки тушунтирибгина, унинг меҳнатдаги ютуғига ишонмаган кишиларни ишонтиришга шунчаки, интилибгина қолмай, балки, у ўзи бошқаларга ҳар томонлама ўрнак кўрсатди.

Ўшанда, беш йилликнинг бошида у билан бир вақтнинг ўзида 2-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Евгения Александровна Губина ҳам 42 та станокка хизмат кўрсата бошлади.

Кун сайин новаторларнинг сафи тўлиб борди. Вера Солдатова, Нина Ершова, Анна Верзилина ва бошқа кўплаб йигирувчилар энг юқори зичликдаги дастгоҳларда ишлашга ўтдилар.

Бошланган ташаббус кенг қанот ёйди, у шу тармоқда айниқса оммавий тус олди. Ҳозир биргина тўқимачилик комбинатининг ўзида 1200 дан ортиқ киши кўп дастгоҳларга хизмат кўрсатаяпти. Улар ишламаётган жиҳозларни ишга туширдилар ва коллективга беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга, ишлаб чиқаришни оширишга ёрдам бердилар.

...1973 йилнинг 28 апрели Лидия Павловна ва унинг издошлари учун эсда қоладиган кун бўлди. Доңгдор тўқувчи ўзининг шахсий беш йиллигини белгиланган муддатидан икки ой олдин адо этди! У Бутуниттифоқ рекордини ўрнатди. Лидия Павловна икки йилу тўрт ой ичида бир миллион 506 минг метр газлама тайёрлади. Бу газламанинг ҳаммаси биринчи нав билан ишлаб чиқарилди.

Лидия Павловнанинг ўз иш тармоғида эришган катта муваффақияти меҳнатга чиндан ижодий муносабатда бўлишнинг ёрқин намунасидир. Лидия Павловна ўзининг иш усулларини охиригача силлиқлаб, асосий жараён ипларнинг узилиш муддатини қисқартиришга эришди. Ҳозир узилган ипларни улашга у нормадаги 24 ўрнига 17 секунд сарфлаяпти.

Л. Казанцева таклиф этган меҳнатни ташкил этишнинг янги усули биргина Тошкент тўқимачилик комбинатининг ўзига юзлаб қўшимча станокларни ишга тушириш, 1300 тонна калава ва 5 миллион метр хом сурп кўп ишлаб чиқариш имконини берди.

Лидия Павловна меҳнат жасоратининг қимматли томони яна шундаки, у ўзининг илғор тажрибаларини тўқимачилар билан, зўр саховат билан баҳам кўради.

Тўқимачилик комбинатида ва шу тармоқда Лидия Павловна методи асосида ташкил этилган ёшларни ўқитишнинг илғор мактаблари кенг тарқалди. Бу мактаблар ёш тўқувчилар учун бевосита цехнинг ўзида ташкил этилган. Бу цехларда ёш ишчилар кўп дастгоҳларга хизмат кўрсатиш методикасини ўрганадилар. Ҳозир тўқимачилик комбинатида бундай мактаблардан 50 дан зиёди ишлаб турибди.

Беш йилликнинг тўртинчи йили режаларингиз ҳақида гапириб берсангиз, деган саволимизга Л. Казанцева шундай жавоб берди:

— Мен яна тўрт ёш ишчига илғор иш усулларини ўргатишга ҳаракат қиламан. Ўйлайманки, бу йил уларни илғорлар сафига олиб чиқаман. Янги йилда илғор тажрибалар мактаби миқдори кўпайишини жуда-жуда хоҳлайман. Мен республиканинг олтин юбилейини навбатдаги ўнинчи беш йилликнинг икки йили ва тўққиз ойи ишлаб чиқариш топшириғини бажариш билан кутиб олишга ҳаракат қиламан. Мен белгилаган график —1971—1975 йилларда шахсий 2 та беш йиллик топшириғини бажариш худди шу йўсин билан адо этилиши керак.

...Кеча Тошкент тўқимачилик комбинатининг меҳнаткашлари беш йиллик новатори, истеъдодли тўқувчини юксак мукофот билан қизғин муборакбод этдилар.

Лидия Павловна Казанцева ишонтириб айтдики, у куч-ғайратини аямай фидокорона меҳнат қилиб, муносиб ўринбосарлар тайёрлайди.

Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш. 1974 йил учун зиммага олинган муқобил планларни ҳаётга тадбиқ этиш учун меҳнат беллашувини янада авж олдиришга қарор қилди.

М. АВЕРИН.

ТОНГГИ газеталарда

▲ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети «Красная звезда» газетаси редакциясининг ва нашриётининг коллективини, авторлари ва ҳарбий мухбир активларини, «Красная звезда»нинг барча газетхонларини газетанинг биринчи сони чиққан куннинг 50 йиллиги билан қизғин табриклайди ва чин кўнгилдан қутлайди.

▲ Жангчиларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги, уларни СССР Қуролли Кучларининг жанговар тайёргарлигини мустаҳкамлаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга сафарбар қилишдаги катта хизматлари учун ва биринчи сони чиққан куннинг 50 йиллиги муносабати билан «Красная звезда» газетасини Октябрь революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони эълон қилинган.

▲ Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети Ўзбекистон ССР составида Жиззах области ташкил этилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Жиззах области ташкилот бюросини тасдиқлади. Ташкилот бюросининг раиси қилиб ўртоқ С. М. Тонров, раис ўринбосари қилиб ўртоқ А. Г. Жиберин, ташкилот бюросининг аъзолари қилиб Н. Н. Давидов, Э. Исломов, С. А. Нишонов, М. Ҳасанов, М. Йўлдошев ўртоқлар тасдиқланди.

«Юлдуз» тикувчилик фирмасининг коллективи тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш йўлида фидокорона меҳнат қиляпти. Сиз мана бу суратда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилиб, смена ойлик топшириқларини 1,5 баробар бажараётган чеварлардан (чапдан ўнгга) Карима Бозорбоева билан Қундуз Усмоноваларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ИНСТИТУТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Клубга медаль

Тошкент халқ хўжалик институтининг студентлар илмий жамияти мақтовга лойиқ ишлар қиляпти. Жамият аъзоларининг сафи йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Шу кунларда унинг 2617 аъзоси Иттифоқимиздаги ўнлаб институтларнинг жамиятлари билан илмий ҳамкорлик қилишмоқда.

Жамиятда 46 дан зиёд тўгарак ишламоқда. Уларда қатнашаётган бўлажак олимлар бир неча бор Фахрий ёрлиқлар ва медаллар билан мукофотланган.

Яқинда Бутуниттифоқ иқтисодий фанлар конференциясида институт илмий жамиятининг иши юқори баҳоланди. Коллектив СССР ўрта ва олий махсус таълим министрлигининг Фахрий ёрлиғи ва Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг кумуш ва бронза медаллари билан мукофотланди.

Ижодкор студентлар ҳисоблаш машиналари аппаратларини автоматик усулда текширадиган «УПА-72» маркали янги аппарат яратдилар. Натижада Ф. Ғофуров ва А. Ванильевскийларга кумуш медаль, Г. Аветова ва И. Саутоваларга эса бронза медаллари берилди.

Студентлар илмий жамияти ўтган давр ичида Москва Давлат университети, Москва, Киев, Боку ва Олмаота шаҳар халқ хўжалиги институтларнинг студентлари ҳамкорлигида 400 дан зиёд турли темаларда илмий конференциялар уюштирди.

«Навбаҳор»

Институтнинг «Навбаҳор» бадиий ҳаваскорлик ансамбли томошабинларни хушнуд этмоқда. 40 студентдан иборат ҳаваскорлар коллективи «Зеҳн» телевизион фестивалида муваффақиятли иштирок этди.

«Навбаҳор» шаҳримиздаги кўплаб маданият уйлари, саноат корхоналарида бўлиб, концерт программаларини намойиш этяпти.

Шу кунларда ҳаваскорлар янги йил байрамига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Куни кеча институтда В. Маяковский поэзиясига бағишланган дўстлик кечаси ўтказилди. Унда «Навбаҳор» бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларидан Т. Қўчқоров, савдо-иқтисод факультетининг студенти М. Қосимовалар шоирнинг шеърларидан намуналар ўқидилар. Кеча охирида ансамбль концерт берди.

Э. ЖУРАЕВ.

Янгиликдан ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

Йиғиладиган деворлар

1-уйсозлик комбинати ишлаб чиқарган турар жой биноларининг хоналари оз ва бир мунча тор, балконлари эса ром қилинмас эди. Лойиҳачиларимиз узоқ изланишлардан сўнг, янги типдаги бино лойиҳалари тайёрлашди. Уйсозлик комбинати шундай биноларни ишлаб чиқаришга мослаштириш учун қайта реконструкция қилинди.

Хўш, бу бинолар ўтган йилларда қурилган иморатлардан қай жиҳатлари билан ажралиб туради?

Янги сериядаги уйларнинг хона ва йўлаклари кенг бўлади. Агар уйингизга меҳмон келиб, жой торлик қилиб қолса, энг катта хоналар ўртасидаги деворни астагина йиғиб, квартирангизда кенг зал ҳосил қилишингиз мумкин. Биноларнинг кенг балконларига ромлар ўрнатилади. Иссиқлик батареяларини бетон плиталар ичидан ўтказиш ўрнига, улар очиқ ёйсимон ҳолда чиройли қилиб қурилади. Бу уйнинг иссиқ бўлишини таъминлайди, хоналар кўркини очади. Ошхона ва ваннахоналар кенг бўлиб, деярли барча хоналарга паркет поллари тўшалади.

Авваллари баъзи микрорайонларда турар жой биноларининг бир-бирига ўхшашлигидан баъзилар ҳатто ажашиб ҳам қоларди. Энди эса, бинолар ўзига хос қиёфага эга бўлиб, микрорайондаги уй-жойлар 22 хил кўринишда қурилади.

Паррандачилар аҳди

«Тошкент» паррандачилик фабрикаси меҳнаткашлари ўтган йили йиллик планни муддатидан илгари адо этиб, пландаги 27,4 миллион ўрнига 32,3 миллион дона тухум, 373 тонна ўрнига 446 тонна гўшт топширди.

Фабрика 1974 юбилей йилида давлатга 28 миллион 400 дона тухум ва 421 тонна парранда гўшти топширишни планлаштирди.

А. НАБИХУЖАЕВ,
Ж. АБДУЛЛАЕВ.

ЯНА БИР «ОҚШОМ» ГАЗЕТАСИ

«Оқшом» газеталари оиласи янада кенгайди. 1974 йил биринчи январдан Қирғизистон пойтахтида Фрунзе шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг органи — «Вечерний Фрунзе» газетаси чиқа бошлади.

• *Санъат оламида*

ЯНГИ СПЕКТАКЛЛАР

Пойтахтимиз театрлари санъат мухлисларини бир қатор янги саҳна асарлари билан хушнуд этди. Муқимий номли Ўзбек давлат музикали театрида «Хонума хоним» комедиясининг жамоатчилик кўриги бўлиб ўтди. Грузин драматурги А. Цагарели қаламига мансуб бу асарни шоир Жуманиёз Жабборов таржима қилган. Асарни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бахтиёр Ихтиёров саҳналаштирган. Янги спектакль майин юмори, қизиқарли саҳналарга бойлиги билан йиғилганларга маъқул бўлди.

Рус ёш томошабинлар театрида эса М. Шатровнинг «Пржевальский оти» асари асосида саҳнага қўйилган шу номдаги спектаклнинг кўриги бўлиб ўтди. Икки кўринишдан иборат бу комедияда студент ёшларнинг қувонч ва ташвишлари, қўриқ ерларни ўзлаштиришга борган пайтларида бошдан кечирган ғаройиб воқеалари ҳақида ҳикоя қилинади. Уни Г. А. Мустафин саҳнага қўйган.

«Ёш гвардия» театри эса ўз мухлисларига А. Салинскийнинг «Барабанчи қиз» пьесаси асосида саҳналаштирилган спектаклни туҳфа этди.

• *Хоккей*

УЧИНЧИ ЎРИНДА

Тошкентнинг «Бинокор» хоккейчилари янги йил арафасида мамлакат чемпионати биринчи даврасининг сўнгги икки учрашувини ўтказдилар. Улар ўз майдонларида Хабаровск армиячилари билан икки марта куч синашдилар.

«Юбилей» спорт залида ўтган биринчи ўйинда майдон эгалари осонгина 7:1 ҳисобида ғалаба қозонишди. Бу натижа уларни эсанкиратиб қўйди шекилли, иккинчи ўйинни ҳамшаҳарларимиз анча суст ўтказишди. Учрашувнинг дастлабки икки бўлимида ҳисоб очилгани йўқ. Бундай ҳол хоккей ўйинида камдан-кам содир бўлади. Фақат 42-минутдагина «Бинокор»нинг ҳужумчиси Борис Новиков биринчи шайбани меҳмонлар дарвозасига киритишга муваффақ бўлди. Тошкентликлар ўйиннинг охиригача катта устунликка эга бўлишларига қарамай, мезбонлар ҳисобни тенглаштиришди, 1:1 ҳисоби ўйиннинг охиригача ўзгаргани йўқ.

«Бинокор» чемпионатнинг биринчи давра ўйинларидан сўнг турнир жадвалида учинчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди.

«Баҳор»даги шодликлар

«Баҳор» концерт зали янги йил байрами либосида безатилган. Бу ерда ҳар куни 3 мингдан ортиқ кичкинтой кутиб олинмоқда. Улар улкан арчани дид билан безатган, барча томошаларни ташкил этган концерт зали ходимларидан хурсанд.

Янги йил арчаси атрофида невара-чеваралари билан келган бир группа отахон-онахонлар ҳам бор. Концерт зали директори М. К. Мелисаратов меҳмонларни самимий кутиб олаяпти. Ҳар сеансда 800 бола «Қорбобо»дан совға олиб, рақкосалар ва цирк артистлари кўрсатувларини томоша қилишяпти. Бугунга қадар ўн минг бола бу ерда меҳмон бўлди.

Арча байрами 10 январгача давом этади. Ҳаммаси бўлиб 45 минг болага совға улашилади.

ТОШКЕНТДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

2 январда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида матбуот конференцияси ўтказилди. Матбуот конференциясида республика газеталари ва журналларининг редакторлари, марказий газеталарнинг мухбирлари, телевидение ва радио, маданият ва санъат ходимлари иштирок этдилар.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлаб, республика экономикаси ва маданиятининг барча тармоқларини ривожлантириш соҳасида беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш юзасидан идеология ишининг вазифалари тўғрисида гапириб берди. Меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялашни кучайтириш, уларнинг ишлаб чиқариш ва сиёсий активлигини ошириш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

▲ **ТАРОБЛИС.** Ливия нефть нархларини яна оширганлигини эълон қилди.

Тароблис (Триполи) радиосининг берган хабарида айтилишича, Ливия нефть министри Изиддин Мабрук эълон қилган декретга мувофиқ 1974 йил 1 январдан бошлаб бир баррель (1 баррель 159 литрга тенг) нефтнинг нархи 18,768 доллардан кам бўлмаслиги керак.

Мабрук журналистларга гапириб, нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилоти яқинда нефть нархини ошириб, 1 баррель нефтнинг нархини 11.65 доллар қилиб белгилаган бўлса ҳам, лекин Ливия ҳукумати буни етарли деб ҳисобламайди, деди.

▲ **РАНГУН.** Бу ерда Бирма маориф министрлигининг эълон қилган қарорига мувофиқ Бирма иттифоқидаги бешта автоном давлат бошланғич мактабларининг ўқув программасига албатта ўқитилиши шарт бўлган она тили дарслари киритилди.

Бирманинг давлат тили бирма тили бўлганлиги сабабли илгари мамлакатдаги мактабларнинг ҳаммасида дарслар фақат шу тилда олиб борилар ва миллий тиллар ўқитилмас эди.

▲ **РИМ.** Исроилда 120 депутатдан иборат Кнессетга (парламентга) ўтказилган сайлов якунлари тўғрисидаги дастлабки маълумотлар эълон қилинган. Шу маълумотларга қараганда, ҳукмрон партия бир неча ўриндан маҳрум бўлган, ҳукумат коалициясидаги бошқа партиялар эса парламентда ўзларининг илгариги ўринларини сақлаб қолганлар.

Ута ўнг партиялар блоки «Ликуд» Кнессетдаги ўзининг ўрнини бир мунча кўпайтирган.

Дастлабки маълумотларга қараганда, партияларнинг биронтаси ҳам мутлоқ кўпчилик ўрин ололмаган. Натижада Исроилда илгаригидек бу сафар ҳам коалицион ҳукумат тузиладиган бўлди.

Яқинда Нигер Республикасининг пойтахти —Ниамей шаҳрида совет фотовыставкаси зўр муваффақият билан ўтди. Пойтахтликлар кўп миллатли совет давлатининг тараққиёти, совет кишиларининг ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар билан қизиқиб танишдилар.

СУРАТДА: СССРнинг Нигердаги элчиси Г. Д. Соколов (ўнгда) уч мингинчи выставка томошабинига эсдалик совғасини топширмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

●Менинг беш йиллигим

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИНИ КЎЗЛАБ

Менимча, меҳнатдаги муваффақият кўп жиҳатдан янка тартибдаги социалистик мусобақанинг яхши йўлга қўйилишига боғлиқ. Фабрикамиздаги шахсий меҳнат беллашуви айрим ишчиларнинг ғолиб чиқиши учун эмас, балки барчани пешқадамларга тенглашишга ҳаракат қилиши асосида олиб борилмоқда.

Барча ишлаб чиқариш участкаларидаги каби мен ишлаётган 1-тўқув цехида ҳам ҳар бир ишчининг қандай меҳнат қилганлиги смена охирида мастер ёки бригада бошлиқлари томонидан мунтазам ҳисоблаб турилади. Шахсий беллашув қатнашчиларининг ишлари ҳар ой охирида якунланиб борилади. Ғолибларга пул мукофотлари бериб бориш билан бирга уларнинг номлари ярим йиллик муддат билан цех ҳурмат тахтасига қўйилади. Агар ишчи бундан буён ҳам ғолиблигини қўлдан бермаса, унинг номи фабрика ҳурмат тахтасидан жой олади.

Мусобақа иштирокчиларини ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантириб бориш меҳнат зарбдорлари сафининг кўпайишини таъминламоқда.

Цехимизда 110 тўқувчи ишлайди. Уларнинг деярли ҳаммаси ҳозирги вақтда вақтдан ўзган ҳолда меҳнат қилишмоқда. Айниқса, Г. Павченко, И. Русинова, Л. Кузьмина ўртоқлар етакчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари коллективлари байроқдор бўляпти. Улар ўтган йили ҳар ой учун белгиланган план топшириқларини ўртача 140 процентгача бажаришга эришдилар. Д. Юсупова, С. Чикановалар бош бўлган бригадаларга яқинда коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли ном берилди.

Ҳозирги вақтда биз эркаклар, аёллар, болаларнинг кийимларини тайёрлаяпмиз. Ҳамкасбларимнинг ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётганликлари туфайли ҳар куни 900 ўрнига 1100 та, ҳатто ундан ҳам ошириб буюм ишлаб чиқаряпмиз.

> ⊙ ОЛТИН ТУЙГА МУНОСИБ СОВҒАЛАР
> ⊙ БИТТА ҲАМ ҚОЛОҚ ЙЎҚ
> ⊙ БУЮМЛАРГА СИФАТ БЕЛГИСИ.

Вақтинг кетди, нақдинг кетди, деган ҳикмат бор халқимизда. Барча ҳамкасбларим қатори мен ҳам ишчи вақтининг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланишга ҳаракат қиляпман. Бу эса, ишдаги ютуқларимни таъминлаяпти. Ўтган йил сентябрь ойининг иккинчи ярмида беш йиллик шахсий программасини муваффақиятли бажардим. Ҳозир меҳнат календаримда 1976 йил апрелини кутиб олганман. Ҳамкасбим А. Феоктистова ҳам ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топширмоқда. Шу кунларда фабрикамизда 15 га яқин чевар беш йилликнинг охирги йили, 40 ишчи шу йилнинг турли ойлари ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Ишлаб чиқариш машъалларининг фидокорона меҳнати туфайли фабрикамизда ҳал қилувчи йилда 26,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди.

КПСС XXIV съезди директиваларида енгил саноат ходимлари олдига катта вазифалар қўйилган. Биз халқимизнинг кийим-кечак маҳсулотларига бўлган талабларини янада тўлароқ қондиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Уларга сифатли, бежирим либослар етказиб бериш биз учун фахрли вазифа ҳисобланади. Шуни чуқур ҳис қилган фабрикамиз коллективи буюмларнинг сифатига катта эътибор беряпти. Бу ўринда коллективимизнинг савдо ташкилотлари билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини айтиш ўринлидир. Биз харидорларнинг истак ва талабларини ҳисобга олган ҳолда ишламоқдамиз. Бу эса ўзининг яхши самарасини беряпти. Ўтган йили жундан тайёрланган болалар камзулига давлат «Сифат белгиси» берилиши чеварларимиз қувончига-қувонч қўшди.

Корхонамиз ишчилари тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи тўртинчи йили учун катта режалар белгилашган. Биз Ўзбекистон ССР ва Республикамиз Компартиясининг шонли ярим асрлик юбилейига муносиб тўёналар билан боришни дилга жо қилганмиз.

Янги йилнинг дастлабки кунидан бошлабоқ яхши суръат билан ишга киришдик. Бу эса ўз самарасини беради. Ўтган йилдагидек бу йил биз социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдирамиз. Чунки меҳнат беллашуви ютуқларимиз калитидир. Буни ҳаммамиз жуда яхши биламиз. Ана шунинг учун ҳам ҳар бир чевар мусобақада ғолиб чиқишга ҳаракат қилади.

Л. ФАРЗАЛИНА,
Устки трикотаж фабрикасининг тўқувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

Тошкент тошни қайта ишлаш комбинатида тайёрланаётган мармар, мозаика ва бошқа бир қанча маҳсулотлар шаҳримиздаги катта қурилишларда кенг ишлатилмоқда. Тошкент метрополитени қурилиши муносабати билан корхона маҳсулот ишлаб чиқариш қувватини тобора кўпайтиряпти. Бу ерда тайёрланаётган мармар, гранит ва мозаика плиталари метрополитен қурилишида кенг кўламда қўлланилаяпти.

СУРАТДА: тошга пардоз бериш агрегатининг ишчан операторлари гранит плиталарга ишлов бермоқдалар. М. Нуриддинов фотоси.

● АПН ХАБАРЛАРИ

МОСКВА ЎСИБ БОРМОҚДА

Ҳозирги пайтда Москвада қурилаётган биноларнинг баландлиги 9 қаватдан кам эмас. 1974 йилдан бошлаб эса пойтахтда 9 қаватли бинолар қурилиши тўхтатилади. Асосан 12, 14, 16 ва 25 қаватли бинолар қурилади.

Моссоветда 1980 йилга бориб шаҳардаги пастак уйларни батамом бузиб ташлаш плани тасдиқланди. Уларнинг ўрнида кўп қаватли турар жой ва маъмурий бинолар қад кўтаради.

Москвада қуриладиган кўп қаватли бинолар плани келажакни назарда тутиб, шаҳарни ривожлантиришнинг 1990 йилгача мўлжалланган бош планига асосан белгилангандир. Бу планга биноан шаҳар марказининг композицияси Кремль кўринишига мос равишда бўлади. Марказдан четлашиб борган сайин бинолар баландлашаверади ва 30 қаватгача етади. Шаҳар 8 зонага бўлинади. Ҳар бирида 600минг кишидан 1 миллион кишигача яшайди. Бу зоналар марказида маъмурий, жамоат бинолари қад кўтаради. Уларнинг баландлиги 40—60 қаватга етади ва ундан ошади.

Ҳозирги пайтда Москвада қурилган биноларнинг 82 проценти Улуғ Ватан урушидан кейин бунёд этилган. Йил сайин шаҳарга 120 минг квартира қўшиляпти. Жаҳондаги бирорта пойтахтда ҳали бунчалик кўп турар жой қурилаётгани йўқ. Тўққизинчи беш йилликда Москвада ҳаммаси бўлиб 650 мингга яқин оила ҳовли тўйи ўтказади. 1985 йилга бориб эса ҳар бир москвалик оила алоҳида квартирага эга бўлади. Турар жойнинг фойдали майдони ҳар кишига 20 квадрат метрга етади.

Е. ЕГОРОВ.
АПН мухбири.

ТЮМЕННИНГ НЕФТЬ УФҚЛАРИ

Тюмень областининг нефтчилари «Қора олтин» қазиб чиқаришда суткали кўрсаткич бўйича мамлакатда биринчи ўринга чиқдилар. Ҳозир улар ҳар куни 285 минг тонна нефть беришмоқда.

Мамлакатда нефть ишлаб чиқариладиган бирорта район суръатни ўстириш борасида Ғарбий Сибирь нефтчиларидек юксак натижага эришгани йўқ. 1964 йили бу ерда 200 минг тонна суюқ ёнилғи олинган бўлса, 1966 йилда 1 миллион тонна, 1970 йилда 31,4 миллион тонна нефть қазиб олинди. 1975 йилга бориб, камида 135 миллион тонна Ғарбий Сибирь нефти қазиб олинади.

Бугунги кунда Тюмень нефти тўртта трубопровод орқали СССР ва Европа социалистик мамлакатларининг нефтни қайта ишлаш заводларига йўл олмоқда.

Ғарбий Сибирда нефть ишлаб чиқаришнинг юксак суръати бешинчи қитъалараро трубопроводни қуришни талаб этмоқда. Унинг узунлиги Самотлордан Куйбишевгача бўлган 2 минг километрни ташкил этади. Бу ерда —Волга соҳилларида у «Дўстлик» нефтепроводи билан қўшилиб, Европадаги социалистик мамлакатларга йўл олади.

С. МАЛЬЦЕВ.

„ЕРМАК-НИНГ“ ҚАЙТА ТУҒИЛИШИ

Хельсинкидаги «Вяртсиля» кемасозлик заводида СССР буюртмаси билан бунёд этилган «Ермак» музёрар кемаси сувга туширилди. Бу машҳур сайёҳ ва жангчининг номи билан аталган жаҳондаги биринчи музёрар кема ўтган аср охирида қурилган эди. Кема аввал Россия, кейин Совет байроғи остида 65 йил хизмат қилди. Мурманск шаҳрида ана шу кеманинг лангари ва штурвали хотира сифатида абадий сақланади.

Янги «Ермак» кемаси Арктика трассаси бўйлаб шу беш йилликда йўл олади. Бу кема аввалгисидан деярли тўрт марта кучлироқдир. Унинг уч валли дизель электр қурилмаси 36 минг от кучига эга.

Р. МАРТИНОВ

⊙СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ДЕПУТАТ ДОИМИЙ КОМИССИЯДА

Совет қошида ҳар бир соҳа бўйича доимий комиссия иш олиб боради. У ўз иши учун масъулият ва жавобгарликни ҳис этиб туради.

Бир мисол. Сўнгги йилларда маиший хизмат бўйича меҳнаткашлардан тез-тез шикоятлар тушадиган бўлиб қолди. Биргина сартарошхоналарни олайлик. Баъзи сартарошхоналарда прейскурантга риоя қилинмайди. Усталар мижозлар ҳақидан уриб қолишади. Шундай сартарошхоналар ҳам борки, фақат соқол ёки соч олдирсангиз, уста бир сўм олади. Ҳисоблаб чиқилса, қилинган хизмат 50 тийиндан ошмайди. Ахир, ҳамма районларда ҳам маиший хизмат бўйича доимий состав тузилган. Хўш, улар нега бу ҳолга ўз вақтида чек қўйишмайди? Нега ўз ишларига совуққонлик билан қарашяпти? Ахир, доимий комиссия савлат учун ёки қуруқ қоғоздагина тузилмаган-ку. Унинг ўз олдига қўйган мақсад ва вазифалари бор. Ана шуларга ҳозиржавоб бўлган доимий комиссиягина ҳақиқий бўлади. Ўша ерда иш яхши олиб борилади. Меҳнаткашлардан ҳам деярли шикоятлар келмайди.

Доимий комиссиялар ижроия комитетда кўриладиган барча масалалар тафтиши билан аввалдан танишадилар. Ҳамма масалалар муҳокамасида актив қатнашадилар. Бунинг учун улар район хўжаликларининг ривожланиш планларини синчковлик билан ўрганиб чиқишлари лозим. Бундан ташқари, комиссия зиммасига маҳаллий саноат ва ободонлаштириш ҳамда коммунал хўжаликдаги мавжуд резервлардан фойдаланиш, аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш ишида актив қатнашиш вазифаси юкланади. Улар бу масалалар бўйича ҳамма саволларга жавоб тайёрлаб, уни муҳокамага тавсия этишади.

Маълумки, ҳар бир доимий комиссия ўз аъзоларига эга бўлади. Унинг аъзолари ишни нимадан бошлашлари керак? Энг аввал, улар ўзлари аъзо бўлган доимий комиссия олдидаги вазифаларни аниқ билишлари, ишни қай тартибда ташкил этиш лозимлигини уқиб олишлари керак. Келгусида комиссия қай йўналишда ишлаши ва қандай проблемаларни ҳал этиши кераклиги ҳам худди шу асосда аниқланади.

Янги сайланган депутатлар дастлаб шундай лавозимга тавсия этилганларида анча шошиб қоладилар. Бундай вақтларда улар ижроком ва тажрибали депутатлар ёрдамига суянганлари маъқул. Ёш депутатларга йўлланма сифатида барча ижрокомларда семинарлар, раҳбарлар билан суҳбатлар бўлиб турадики, бу уларнинг ўз функцияларини мустақил билиб олишларида яқиндан ёрдам беради.

Комиссия ҳар ойда бир марта йиғилиш ўтказади. Бунда комиссиянинг ҳар бир аъзоси тайёргарлик кўриб келиши шарт. У ҳал қилинадиган масаланинг туб моҳиятига тушуниб етиши ва бу ҳақда ўзининг фикр ва мулоҳазаларини тортинмай айтиши керак.

Комиссиялар ўз иш планларига эга бўладилар. Унда ярим йилда ёки квартал ичида кўриладиган асосий масалалар ўз аксини топади. План тузишда комиссиянинг ҳамма аъзолари қатнашадилар. Истак ва таклифларини киритишади. Бунинг учун, комиссия аъзолари сайловчилар билан учрашиб, уларнинг кўнглидаги гаплардан хабардор бўлишлари лозим. Токи, план тузилаётганда сайловчилар талаблари ундан ўрин олсин.

Комиссия — коллегиал орган ҳисобланади. Чунки, депутатлар ўртада пайдо бўлган барча саволларни коллектив равишда ҳал қиладилар. Улар хўжалик раҳбарларининг докладлари ва мулоҳазаларини тинглайдилар. Текширув якунларини анализ қилишади. Аниқ бир хулосага келишгач, бу ҳақда қарор қабул қилинади.

Ҳар бир депутат зиммасига омма ишончини оқлашдек оғир ва масъулиятли вазифа топширилган. У барча ишда кўпчиликка ўрнак бўлиши керак. Кундалик вазифа, одамлар билан суҳбатлашиш, сайловчилар билан учрашув ва уларнинг наказларини бажариш, бундан ташқари, депутат ўзи аъзо бўлган доимий комиссия талабларини адо этиш учун озмунча вақт, озмунча елиб-югуриш лозимми? Ахир, бу ишлар ўз-ўзидан бажарилмайди. Тажрибадан маълумки, ёш депутатлар дастлабки вақтда қайси бир ишга қўл уришни билмай қоладилар. Бундай ҳолдан қутулишнинг бир йўли бор. Бу ҳар бир депутат учун шахсий иш планига эга бўлишдан иборат. Бу планда кунлар бўйича бажариладиган ишлар ўз аксини топсин. Ана шундагина ҳаммасига улгуриш мумкин бўлади.

Материаллар тўплаш ва улар билан ишлаш ҳам ҳар бир комиссия аъзосидан масъулият талаб этади. Чунки комиссия йиғилишининг қандай руҳда ўтиши тайёрланган материалларнинг чуқур ўрганилишига боғлиқ. Одатда, комиссия аъзолари томонидан тўпланган материаллар йиғилиш мўлжалланган кундан бир ҳафта ёки ўн кун олдин ўша доимий комиссия раисига ёки доклад қилувчига оғзаки ва ёзма тарзда баён этилади. Сабаби, раис ҳамда докладчи шу муддат ичида тўпланган материаллар билан батафсил танишиш имкониятига эга бўлиши керак. Баъзи бир комиссиялар материал тўплашда бошқача йўл тутишади. Йиғилишда комиссия аъзолари, ўзлари томонидан тўпланган материаллар ҳақида сўзлайди. Охирида кўпчилик фикри ва таклифи асосида қарор қабул қилинади.

Комиссия аъзолари ўз соҳалари бўйича тез-тез текширув олиб борадилар. Бундай вақтда улар ишга омма талаби нуқтаи назаридан қарашлари керак. Фақатгина факт тўплаш билангина чегараланиб қолмай, текширилаётган корхона, қурилиш ва муассасада пайдо бўлган келишмовчиликларни ҳам билиб олиш лозим. Кейинчалик бу ҳақда ахборот берилганда, ўша объектдан пайдо бўлган камчиликлар тўла-тўкис ўз аксини топиши керак.

Мисол учун, Куйбишев район маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссия иш тажрибасини олайлик. Комиссияга район Советининг депутати Т. Мирзаев раҳбарлик қилади. 11 кишилик аъзога эга бўлган бу комиссия районда пешқадамлардан ҳисобланади. Комиссия аъзолари номига Ленин номидаги якка буюртмалар фабрикасининг Пушкин кўчасида жойлашган 10-ательеси устидан шикоят хати келди. Бу иш бўйича Т. Мирзаев, Ҳ. Ёқубов, И. Я. Фигаревлардан иборат комиссия состави тузилиб, хат асосида текширув ўтказилган. Натижада, ательеда содир бўлаётган қинғир ишлар тўла очиб ташланди. Масалан, манжетсиз тикилган битта шимнинг баҳоси прейскурантда 5 сўм 75 тийин белгиланганига қарамай, мастерлар ҳар бир тикилган шим учун мижозлардан 6 сўм 80 тийиндан ҳақ олишган. Шунингдек, материаллардан ҳам турли йўллар билан уриб қолинган. Баъзи буюртмалар эса, сифатсиз бажарилган. Квитанцияларда тикилган шимларнинг размери ёзилмаган. Мастерлар ўз нормасини билишмайди. Мана шу биргина текширув фабриканинг кўпгина филиалларини кўриб чиқишга сабаб бўлди. Улардаги камчиликлар ҳам комиссия аъзолари томонидан рўй-рост очиб ташланди. Сўнгра комиссия аъзолари бу иш юзасидан олдин ўзлари йиғилиш ўтказдилар. Шунда ҳамма бир овоздан бу масалани ижроком йиғилишида кўриб чиқиш лозимлигини қайд этди. Ижроком йиғилиши масалага атрофлича ёндошди. Айбдорлар муносиб жазоланди. Уларнинг устидан жиноий иш қўзғатилди. Кооператив кўчасидаги филиал эса бутунлай беркитиб қўйилди.

Баъзан, шундай ҳам бўлади. Комиссия аъзолари текширув вақтида ўша корхона, муассаса ва ташкилот раҳбарлари билан суҳбатлашадилар. Пайдо бўлган камчиликлар ҳақида фикрларини айтишади. Бироқ, баъзи раҳбарлар депутат эътирозларига совуққонлик билан қарашади. Уларнинг айтганларидан хулоса чиқармайдилар. Фикр ва мулоҳазаларини эътиборсиз қолдиришади. Хўш, ана шундай вақтларда депутат кимга мурожаат қилиши керак? Аввало, бу ҳақда доимий комиссия йиғилишида ахборот бериши лозим. Лозим топилса, ўша раҳбар шу йиғилишга таклиф қилинади. Агар бу ерда ҳам у «ўз билганидан қолмаса», бу ҳақда ижрокомга хабар қилинади. КПСС Марказий Комитетининг район ва шаҳар Советларининг ишини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарори депутатлар ҳуқуқини юқори кўтарди. Қарорда қайд қилинишича, барча давлат органлари ва мансабдор кишилар депутатнинг фикри ва мулоҳазаларига эътибор билан қарашлари, уларга ўз бурчларини бажаришда қўлларидан келган барча ёрдамни аямасликлари лозим.

Ҳар бир депутат ёки бирор комиссиянинг аъзоси ўз ёрдамчиларига эга бўлишлари керак. У бирон масалани аниқлашда ана шу активлар ёрдамига таянади. Уларни ўша ишга кенг жалб этади. Ана шундай қилинганда, жойлардаги барча камчиликларни тўла-тўкис очиш имкониятига эга бўлинади.

Доимий комиссия ижрокомда кўриладиган ҳар бир масалани очишда Советларнинг таянчи ҳисобланади. Шундай экан, доимий комиссияга аъзо бўлган ҳар бир депутат ўз зиммасидаги вазифага катта масъулият билан қараши керак. У омма учун, халқ учун хизмат қилаётганлигини бир зум унутмаслиги лозим.

Г. С. ФИНКЕЛЬШТЕЙН,
шаҳар Совети турар жой доимий комиссиясининг раиси.

СЎЗ — ҚУРИЛИШ РАҲБАРЛАРИГА

Уйсозлар аҳди

Коллективимиз йил бошидан ҳал қилувчи йил планларини муддатидан илгари бажариш ташаббусига қўшилган ҳолда меҳнат қилди. Бу ниятга эришиш йўлида социалистик мусобақани кенг авж олдирдик, ишлаб чиқаришга фан ва техника ютуқлари, илғор методларни жорий этиб меҳнат қилдик.

Интилганга толе — ёр, дейдилар. Коллективимизнинг юксак мақсад сари қилган интилишлари ўзининг ёрқин самарасини берди. Қорақамиш, Бешқайрағоч, Юнусобод каби массивларда қурилиш-монтаж ишлари тезкорлик билан олиб борилди. Ҳамшаҳарларимиз кўплаб янги турар жойлар билан таъминланди. Масалан, фақат 1-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида йил бошидан бери мингга яқин оила уй тўйларини нишонлади.

Бунга айниқса, «Ташросстрой» бошқармасининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методи асосида иш олиб бораётган В. Якубович, И. Матушевский, Б. Шукуров бошлиқ комплекс бригада аъзолари жонбозлик кўрсатишди.

«Ташмосстрой» бошқармасининг сайқалчилари ҳам мусобақа асосида ишлаб, бир қатор муваффақиятларга эришди. Е. Манина, В. Демидова, З. Менигулова раҳбарлик қилаётган бригада жилокорлари бошқарма бинокорлари ўртасидаги меҳнат беллашувида пешқадамлик қилдилар.

Ҳал қилувчи йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятимизда йиллик планни 28 декабрда бажариб, планга қўшимча 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишга аҳд қилган эдик. Йиллик бош пудрат ишлари планини 7 декабрда бажаришга муваффақ бўлиб, янги йилгача планга қўшимча 800 минг сўмлик иш бажардик. Фақат декабрь ойида 19 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой қуриб, фойдаланишга топширдик.

Бугун

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган қутлуғ йилнинг иккинчи иш куни якунланди. Бу кунни трестимиз коллективи ҳам юксак ишчанлик руҳида ўтказди. Улар кунлик нормаларини ошириб бажаришга ҳаракат қилишди.

Коллективимиз юбилей йили учун муқобил планлар қабул қилган. Биз беш йилликнинг тўртинчи йилида қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини 1974 йилнинг 20 декабрида бажариш, пландан ташқари 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини адо этиш, ҳамда 250 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш ва 5 минг квадрат метр зиёд уй-жой қуришга аҳд қилдик.

Л. ТОИРОВ,
«Главташкентстрой» «Жилстрой» трести бошқарувчиси.

●Халқ контроли группалари ҳисоб бермоқда

ТРЕСТ халқ контроли группалари ўз сафига 274 жамоатчи назоратчиларни бирлаштирган. Жумладан, 129 коммунист, 46 комсомол аъзоси. Группага тўққиз цех бошланғич ташкилоти ва 27 пост бирлашган. Цех бошланғич ташкилотларига В. Н. Павлюк, А. Д. Турузбеков, К. Мадаминов, В. С. Сухарев, Э. Дёмина, Е. Я. Рогова, М. П. Пихтина, Э. А. Гельман каби коммунистлар бошчилик қилмоқдалар.

Халқ контроли группаси партия комитети раҳбарлиги остида амалга ошираётган ишларининг ҳаммасини партия XXIV съезди томонидан белгилаб берилган улуғвор хўжалик ва қурилиш ишларини сифатли бажаришга қаратгандир. Ҳар ... ерда объектларни текшириш куни, деб эълон қилинган. Халқ контроли группаси томонидан 24 текширув ўтказилди, уларнинг якуни 19 та «Молния»да ёритилди. Шунингдек, кейинги пайтда ўз ишини анча жонлаштирган 29-қурилиш бошқармаси халқ контроли группаси фаолияти тўғрисида ҳам яхши сўзлар айтиш мумкин. 28, 44-қурилиш бошқармаларидаги халқ контроли группалари ва «Комсомол прожекторлари» яхши иш олиб бормоқдалар. Лекин, 20- ва 24-қурилиш бошқармаларидаги ишлар бунинг аксича. Халқ назоратчилари фаол иш олиб бормайдилар. Ана шу бошқармалар партия ташкилотларининг секретарлари халқ контролига фаол иш олиб бормоқдалар. Улар трестда юз берадиган камчиликларга нисбатан доимо муросасиздирлар. Шундай бўлса ҳам халқ контроли группа ва постларининг фаолияти камчиликдан ҳоли эмас. Шулардан бири бош пудратчи ҳамда пардозчилар ўртасида объектларни қўриқлаш, уларни пардозлашга топшириш масалаларида келишиб олинмаётганлигидир. Шу йилнинг ўтган 9 ойи мобайнида пудратчи трестлар томонидан чала ташлаб кетилган 750 минг сўмга яқин иш бажарилди. Шундай аҳвол юз бермаганда эди, бекорга сарфланган иш вақтида қўшимча равишда 28 та болалар боғчасини ремонтдан чиқариш мумкин эди.

> Шу кунларда шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари ва муассасаларнинг халқ контроли группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Фрунзе районининг бир қанча корхона ва қурилиш ташкилотларида шундай йиғилишлар бўлиб ўтди. Ушбу ҳисобот Пардозлаш тресли халқ контроли группасининг бир йиллик фаолиятидан ҳикоя қилади.

ИШ СИФАТИНИ ОШИРАЙЛИК

Коммунистик партия, коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини изчиллик билан амалга ошира бориб, халқ назоратчиларининг ролини тобора ошира бориш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Ҳисобот даврида халқ назоратчилари 38 та комплекс текширув ўтказдилар. Халқ контроли варақаси ҳамда фотомонтаж муттасил чиқиб турди. Халқ контролининг текширувлари натижасида тўпланган материаллар юзасидан аниқ тадбир-чоралар кўрилди. Масалан, 31-қурилиш бошқармаси омборхонаси ҳамда бош механика бўлимининг ҳолати талабга жавоб бермаганлиги сабабли бошқарма бошлиғи Э. Шахназаров ўз вазифасидан бўшатилди, ортиқча сарф-харажатларга йўл қўйган кишиларга нисбатан маъмурий чора кўрилмоқда. Материалларни сарфлаш ёки чиқитга чиқариш бўйича муттасил комплекс ревизия олиб борилмоқда. 1973 йилда 11, 20, 24, 28, 29-қурилиш бошқармаларида ва трестнинг бошқа бўлимларида шундай текширувлар олиб борилди. Шу кунларда 44-қурилиш бошқармасининг материалларни сақлаш тўғрисидаги фаолияти текширилмоқда.

Халқ назоратчилари ўз фаолиятларида КПСС Марказий Комитети ҳамда ВЦСПСнинг меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларига эътибор бериш тўғрисидаги қарорига қатъий амал қилмоқдалар. 1972 йилда меҳнаткашлардан тушган 23 аризанинг кўпчилиги уй-жой масаласини ҳал этишга қаратилган эди. 1973 йилда ана шундай мазмунда 13 та ариза тушди. Буларнинг ҳаммаси бирма-бир инобатга олинди ва талабларнинг қондирилиши юзасидан тадбирлар белгиланди.

— Трест халқ назоратчиларининг ҳисобот даврида қилган ишларига якун ясар эканмиз, — деб таъкидлайди трест халқ контроли группасининг раиси В. К. Сачко ўзининг ҳисобот докладида, — Н. В. Павлюк раислик қилаётган 11-қурилиш бошқармаси халқ назоратчиларининг ишларини қувонч билан тилга олиш керак. Ҳафтанинг жума кунлари бу ли ишларини ривожлантиришга панжа орасидан қараб эмас, балки жиддий эътибор беришлари керак.

Трест «Комсомол прожектори» маълум даражада ишларни амалга оширди. Унинг сафида 127 киши иш олиб бормоқда. Лекин, бу тўрт минг кишилик трест коллективи учун кам. Комсомол комитети прожекторчилар сафини мустаҳкамлаши керак. 11, 28-қурилиш бошқармаларида прожекторчилар иш вақтининг бекор кетишига қарши, давлат мулкини кўз қорачиғидек сақлаш, хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб сарфлаш учун кураш олиб бормоқдалар. Шунга қарамай, 31-қурилиш бошқармасидаги комсомол прожектори ишни кўнгилдагидек олиб бормаяпти. Баҳоланки, бу бошқармада объектлардан материалларни олиб кетиш, прогул қилиш, меҳнат интизомини бузиш ҳоллари мавжуд.

Халқ назоратчилари ва «Комсомол прожектори» аъзоларининг кўрсатаётган жонбозликлари туфайли трест коллективи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили план ва социалистик мажбуриятларини белгиланган муддатда — 27 декабрда бажаришга муваффақ бўлди. Тежалган кунларда 150 минг сўм ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз берилди.

Халқ контроли группасига Владимир Сергеевич Сухарев раислик қилаётган 28-қурилиш бошқармаси коллективи йиллик давлат планини 23 ноябрда бажарган эди. Шундан буён 1974 йил ҳисобига иш бажарилмоқда. Бу коллектив икки йилдан буён бошқармалар ўртасидаги социалистик мусобақада доимо ғолиб бўлиб келмоқда.

Трестнинг бунёдкорлари шаҳримизда кўплаб уй-жойлар, 15 та болалар боғчаси, 8 та мактаб, Давлат комитети, Санъат музейи, Давлат хавфсизлик министрлиги, ички ишлар министрлигини, шунингдек 20 қаватли маъмурий биноларни фойдаланишга топширдилар. Булардан ташқари, кўплаб саноат ва халқ хўжалиги объектлари ишга туширилди.

Жамоатчи халқ назоратчилар коллектив ҳаё...

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш халқ назоратчиларнинг асосий ишларидан биридир. Шу туфайли ўтган даврда иш вақтнинг бекорга кетиши 3,2 процент, прогул ва бекор туриб қолиш 56 процентга қисқарди. Ҳисобот даврида пардозлаш ишлари сифатини ошириш борасида кўп ишлар қилинди. Бунда асосан уч нарсага — жойлардан келтирилган материал ва буюмлар қурилиш материаллари комбинатида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ҳамда бажарилган пардоз ишларини сифатини текширишга алоҳида эътибор берилади. Шунга қарамай, ҳали ҳам бажарилган ишлар сифати талабга жавоб бермайди. Давлат комитети биносини, қишлоқ хўжалик институти ётоқхонасини, Зоология ва паразитология биносини, боғча биноларини пардозлашда бракка йўл қўйилган.

Халқ назоратчиларининг олиб борган фаол ишлари туфайли кўплаб қимматли материаллар, 20 минг киловатт-соат электр энергия, ўнлаб тонна цемент, ўнлаб куб метр тахта, 11 минг тонна шартли ёқилғи тежалди. Пардозлаш ишлари сифати яхшиланди. Социалистик мулкни сақлаш юзасидан тадбирлар амалга оширилмоқда. Лекин, шунга қарамай бажарилаётган ишлар таннархи ҳали ҳам қимматга тушмоқда, иш жойларида бекор туриб қолиш, прогул қилиш, меҳнат интизомини бузиш ҳоллари мавжуддир. Конференцияда сўзга чиққан 28-қурилиш бошқармаси халқ контроли группасининг раиси В. Сухарев трест комсомол прожектори штабининг бошлиғи Д. Ҳамдамов, 29-қурилиш бошқармаси халқ контроли группасининг аъзоси Ф. Ахроров, қурилиш материаллари комбинати ишчиси К. Хўжаев, 31-қурилиш бошқармаси слесари Н. Зубов ва бошқалар шулар ҳақида гапирдилар.

— Уй-жойларни фойдаланишга топширишда трест олдида муракаб вазият вужудга келди, — дейди трест партия комитетининг секретари Ю. В. Виндушева. Трест ишчиларининг 40 проценти ёшлардан иборат. Бу катта куч. Уларни коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш керак.

Фрунзе район партия комитетининг бюроси трест халқ контроли группасининг тежамкорлик юриши юзасидан олиб борган ишларини тинглади ва маъқуллади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида қарор қабул қилинди. Унда халқ назоратчилари ишини янада жонлантириш, улар сафини илғор ишчи-ёшлар ҳисобига кенгайтириш, постлар ишини назорат қилиш, партия ташкилотлари, қурилиш комитетларининг раислари, комсомол ташкилотларининг секретарлари халқ контроли группаси ҳамда «Комсомол прожектори» ишларини жонлантиришга катта эътибор беришлари таъкидлаб ўтилди.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

Редакцияга ХАТ

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Сағбон кўчасида жойлашган 31-амбулатория мудири М. Муҳиддинов «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла комитети номига хат ёзиб, амбулаторияни ремонт қилиш зарурлиги, акс ҳолда, қиш шароитида ишлаб бўлмаслигини қайд қилган эди. Шу муносабат билан, комитет аъзолари тезда йиғилиш ўтказиб, амбулаторияни ремонт қилиб беришга қарор қилишди.

Ремонт бригадасига маҳалла комитетининг секретари, Тошкент металл буюмлар заводининг монтёри Турғун Йўлдошев бошлиқ қилиб тайинланди. Активлар эртасигаёқ ишга киришиб кетишди. Т. Йўлдошев дастлаб электр симларини янгилаб, қайтадан қуриб берди. Тошкент чинни заводининг мастери А. Рихсиев печларини ремонт қилди. Уста Неъмат ака Дадажонов эса чириган тунукалар ўрнига янги тунука қоплаб берди. Керакли материаллар билан таъмин этишда металл буюмлар заводи, чинни заводи яқиндан ёрдам берди.

Амбулатория қисқа вақт ичида ремонтдан чиқарилиб, фойдаланишга топширилди.

Жамоатчилик йўли билан маҳалла чойхонаси ёнида шинамгина сартарошхона ҳам қурилди.

Х. ЙЎЛДОШЕВ.

ЖОНГА ТЕККАН МУАММОЛАР

Студентлар шаҳарчаси яқинида жойлашган геология-қидирув техникуми ётоқхонасига яқинлашаркансиз, тариллаб ишлаётган трактор овози қулоққа чалингандай бўлади. Бу ерда шудгор қилинаётгани йўқ, балки ётоқхонага электр токи етказиб бераётган мотор ишламоқда.

Ётоқхонага кириб борамиз. Ҳамма ёқ қоп-қоронғу. Баъзилар керакли хонани топа олмай, коридорда гугурт чақиб юришибди. Коридорни хирагина ёритиб турган чироқ ҳам лип этиб ўчиб қолди.

— Ёнилғи тугади! — бақирди кимдир.

— Ҳо, ёнилғига югуринглар! Гугурт чақмай юринглар! — буюрди иккинчи қават старостаси.

Ярим соатлардан кейин яна лампочкалар қизариб қолди.

— Икки йилдан бери аҳвол шу, — дейди 2-курс студенти Р. Искандаров. — Ахир, ҳозирги кунда электрсиз бирон иш қилиш мумкинми? Бемалол ўтириб дарс тайёрлай олмасак, дазмолланган кийим киймасак. Ўқув корпусида ҳам ток йўқ. Эллик метр нарида электр нурлари порлаб турсаю, биз қоронғуда ўтирсак, алам қиларкан кишига.

— Ток бўлмаганига яраша лоақал газ бўлса экан! — суҳбатни давом эттирди 2-курс студенти А. Очилов. — Эрталаб чой ичиб кетиш керак. Лекин газ йўқ. Ен-веримизда бирорта чойхона бўлса ҳам майли эди. Яқинда баллонли газ келтиришди. Аммо ҳафтада уч кун ишлаб, тўрт кун ишламайди. Ахир, 455 та одамга баллонда газ етказиб бўладими?!

Ҳа, ток йўқлиги дарсга ёмон таъсир қилмоқда. Чунки иккинчи сменада ўқийдиган группалар қоронғу тушиб қолгани учун охирги соат дарсларини ташлаб келишга мажбур бўлмоқдалар.

Ётоқхона яқин-атрофида яшовчи аҳоли ҳам туни билан уйқу бермаётган мотор овозидан аллақачонлар безор бўлишган. Аммо директор Ф. Шоабдурасулова бу аҳволни билсада, негадир миқ этмаяпти.

О. ФАРМОНОВ.

●ТЕАТР

САҲНА „ҲИНДИСТОННОМА“МИЗ

Ҳинд халқи билан ўзбек халқининг маданий алоқалари ва дўстона муносабати узоқ тарихга эга. У юз йиллар билан ўлчанади. Дўстлигимизнинг Ал Беруний, Мирзо Иззат, Мирзо Бобир, Фурқат, Рабиндранат Тагор, Хўжа Аҳмад Аббос, Кришан Чандр, Зулфия, Мухтор Ашрафий, Мукаррама Турғунбоева сингари ёруғ юлдузлари бор.

Сақланиб келаётган осор-атиқалардан, бобокалонларимиздан мерос бўлиб қолган ёзувлардан маълумки, Вавилон тенгқури бўлган Афросиёбу— Самарқанддаги муҳташам кошоналарни бунёд этиш пайтида ҳинд муҳандислари, наққошлари, заргару санъаткорлари фаол қатнашганлар.

Ҳиндлар элида, Кашмирда бундан 500 йиллар муқаддам дарахтлар шоҳи ҳисобланган чинор сира бўлмаган. Бу юртларга бундай гўзал дарахтларни Фарғона водийсидан буюк ватандошимиз Захриддин Муҳаммад Бобир олиб келган. Уша даврлардаёқ Кашмирда Бобир Мирзо ўтқазган ва сўнгра ўсиб, етишган чинорлар соясида маҳаллий санъаткорлар Мовароуннаҳрдан ташриф буюрган навозандалар билан биргалашиб лапар, яллалар ижро этганлар, удинавозлар ширин тароналар чалганлар, масҳарабозу қизиқчилар гўзал табиат манзараларидан саҳна танлаб, томошалар кўрсатганлар. Ким билсин, ҳинд ва ўзбек саҳна намояндаларининг дўстона муносабатлари, маданий алоқалари ана шу замонлардан, балки ундан ҳам қадимроқ даврлардан бошлангандир.

Асрлар ўтди, ҳинд ва ўзбек санъаткорларининг дўстона муносабатлари ривожланаверди, бобокалон ватандошларимизнинг ҳиндлар элига бўлган қизиқиши ҳамда сафар саргузаштлари ортиб бораверди.

Маълумки, тошкентлик машҳур ҳофиз Фарзинхон XIX асрда Ҳиндистоннинг йирик шаҳарларидан бири — Бомбайгача етиб борган эди. 1900 йилнинг бошларида ноёб овозли хонандамиз Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов ҳам Қизил денгиз оша Бомбайга қараб йўл олган. Зокиржон Фурқат ўз мактубларида таърифу тавсиф этган ҳинд эли ҳофиз хаёлини бутунлай қамраб олган эди. Самарқандлик ҳофиз Ҳожи Абдуллазиз ҳам ўша даврлардаёқ гўзал Ҳиндистонни, Бомбайни зиёрат қилишга муяссар бўлганди.

Атоқли ўзбек совет шоири ва драматурги Ҳамза Хакимзода Ниёзий ҳам ўз таржимаи ҳолида, 1911 йилда Қўқонда мактаб очгани ва бир йилдан сўнг, пул тўплаб, Афғонистон, Ҳиндистон ва бошқа хорижий юртларга боргани ҳақида сўз юритади.

Бу устод санъаткорларнинг Ҳиндистонга қилган сафарлари ҳинд ва ўзбек халқлари ўртасидаги асрий ва азалий дўстона муносабатлар йўлида ўчмас из қолдирди, саҳна санъатимизни ривожлантириш ва кенг ташвиқ қилишда катта аҳамият касб этди.

Октябрь инқилобидан илгариги даврда ҳиндлар турмушини акс эттирувчи айрим драматик асарлар ҳам яратилди. Масалан, 1913 йилда ўзбек шоири ва таниқли драматурги Шамсиддин Шарафиддинов Хуршид ўзининг «Қора хотин» номли пьесасини ёзди. Бу асарда ўша вақтларда Андижонга узоқ Ҳиндистондан сафар қилиб келадиган чойфуруш ҳиндларнинг аччиқ қисмати ҳамда ҳаётий фожиаси ёритиб берилганди.

Инқилобдан сўнг, 20 -йиллар бошида ёзувчи, драматург ва кўзга кўринган танқидчи Абдурауф Абдурашидов ўзининг ҳинд инқилобчилари ҳақидаги саҳна асарини яратди. Улуғ Ватан урушидан кейинги йилларда, айниқса, Ўзбекистонда саҳна «Ҳиндистоннома»си ривож топди. Шу даврда республикамиздаги бир қатор театрларда ҳинд халқининг турмушидан олиб ёзилган бир неча пьеса саҳналаштирилиб, томошабинларга тақдим этилди. 1959 йилда Муқимий номли театрда режиссёр Разоқ Ҳамроев томонидан саҳналаштирилган «Оқ нилуфар» спектакли (Шудрак асари) ҳам шулар жумласидандир. Бу асар сўнгра Андижондаги Охунбобоев номли музикали драма ва комедия театри, бошқа область ҳамда шаҳар театрларида саҳналаштирилиб, томошабинлар муҳаббатига сазовор бўла олди.

Ўзбекистон саҳна «Ҳиндистоннома»сининг ривожига республикамиздаги Ҳамза номли академик драма театри жуда катта ҳисса қўшди. Совет даврида республикамизда намойиш этилган дастлабки ҳинд ҳаётини акс эттирувчи асарлардан бири ҳам Ҳамза номли театр саҳнасида кўрсатилган эди. Бу асарни машҳур режиссёр Маннон Уйғур саҳнага қўйганди. (1920 йил). Орадан 36 йил ўтгач, 1956 йилда ана шу театр саҳнасида ҳинд ёзувчиси Рабиндранат Тагорнинг «Ҳалокат» романи асосида «Ганг дарёсининг қизи» спектакли кўрсатилди (инсценировка муаллифи ва унинг режиссёри Ўзбекистон ССР халқ артисти А. О. Гинзбург эди). Асарда олға сурилган фикр, марказий ғоя— инсон ўз бахтига эришиш учун кураша билиши керак, деган фикрдир. Шу илғор ғояга актёрларнинг ўйини ҳам, режиссёрнинг фикр-хаёллари, изланишлари ҳам, рассомнинг маҳорати, музиканинг мазмуни, йўналиши ва ривожлана бориши ҳам батамом бўйсундирилади. Мазкур асарнинг Ҳамза номли театр саҳнасида пьеса сифатида туғилиб, саҳналаштирилиши, республикамиздагина эмас, балки мамлакатимиз театр ҳаётида катта воқеа бўлди. Томошабинлар бу спектаклни қизғин кутиб олдилар. Танқидчилигимиз ҳам унга яхши баҳо берди. Бир қатор ёш актёрлар учун бу спектакль чинакам мактаб ва синов ролини ўтади. На фақат совет томошабинларига, балки дўст ҳиндистонликларга ҳам бу спектакль ниҳоятда манзур тушди. Бу ўринда Тошкентда меҳмон бўлиб турган бомбайликлардан Гхавери, Шавери, Сингуриларнинг фикр-мулоҳазаларини келтирмоқ ўринлидир. «Биз бу ерда кўрган ва эшитган кийимлар, актёрларнинг ўйини, музика ва постановка кутганимиздан ҳам зиёдроқ бўлиб чиқди. Ҳаммаҳаммаси биз аввал кўрганлардан кўра яхшироқ, анча дурустроқ. Қисқача қилиб сўзлаганда, бу жуда ажойиб ва ҳайратомуз, бошимиз кўкка етди».

«Ганг дарёсининг қизи»дан кейин Ҳамза номли театр саҳнасида, 1961 йилда Рабиндранат Тагорнинг яна бир асари кўрсатилди. Бу «Почта» номли спектакль эди. Лирик-фалсафий драма бўлган бу асарни ҳам марҳум Александр Осипович Гинзбург саҳналаштирганди. Мазкур спектакль инсон улуғворлиги, унинг олийжаноблиги, қалби поклиги, покиза ҳатти-ҳаракатлари ҳамда маънавий юксаклигидан яхшироқ, қимматлироқ нарса йўқ, деган гўзал бир фикрни олға суради. Театр жамоатчилиги бу спектаклга ҳам ижобий баҳо берди ва унинг ғояси шу бугун учун ҳам жуда фойдали эканини қайд этди.

1973 йилнинг баҳорида пойтахтимиз кўча ва майдонларида янги афишалар пайдо бўлди. Улар Ҳамза номли театр коллективи томошабинларга ўзининг янги асарини, бундан бир ярим минг йиллар аввал яшаб, ижод қилган ҳинд ёзувчиси ҳамда файласуфи Калидасанинг «Йўқолган узук» драмасини томошабинларга кўрсатиши ҳақида дарак бердилар.

Бундан ўн беш аср аввал дунёга келган қадимги ҳинд драмаси ҳозир ҳам ўз таъсир кучини йўқотмаганлигига спектаклни кўрган ҳар бир киши ишонч ҳосил қилади. Калидасанинг мазкур драмаси севгининг улуғворлиги, кучқудрати, инсон муҳаббатининг яратувчанлиги, барча нарсадан кўра кучлироқ ва қимматлироқ эканлиги, ҳақиқий инсон гўзаллиги ҳақидадир. Ана шунинг учун ҳам, Жавоҳарлал Неру мукофоти лауреати Зулфия таржимасида А. О. Гинзбург саҳналаштирган «Йўқолган узук» саҳна асари бугунги томошабинларга тушунарли бўлди, улар қалбига етиб борди.

Алишер Навоий номли катта опера ва балет театримиз саҳнасида СССР Халқ артисти, профессор Мухтор Ашрафийнинг «Севги тумори» номли балети ҳам ҳинд ва Совет Ўзбекистони санъат арбобларининг дўстона муносабатларини янада мустаҳкамлаш ишига баракали ҳисса бўлиб қўшилди. Атоқли ўзбек совет композиторига Жавоҳарлал Неру мукофоти берилиши бу алоқаларимиз кундан-кунга ривож топиб, мустаҳкамланиб бораётганидан ёрқин нишонадир.

Ҳиндистон ва Совет Ўзбекистони саҳна намояндалари, санъат арбобларининг дўстона муносабатлари, маданий алоқалари ҳақида ва ана шу борада сўнгги ўн йиллар ичида қўлга киритилган ютуқлар, муваффақиятлар ҳақида жуда кўп илиқ сўзларни айтиш мумкин, қатор-қатор унутилмас воқеалар, сермазмун фактларни келтириш мумкин. Булар қаторида СССР давлат мукофотига сазовор бўлган севимли «Баҳор» ансамблимизнинг Ҳиндистонга сафари; бир қатор ҳинд рақс ва ашула ансамблларининг бизнинг диёримизга қилган сафарлари ҳамда жозибали концерт программалари; Ўзбекистонда ҳинд маданияти кунларининг муваффақиятли ўтиши; истеъдодли актёрларимиз, балетмейстер, режиссёрларимиз, драматург ҳамда композиторларимиз, рассомларимизнинг ҳиндлар элига сафари; 1972 йилда бир қатор ҳинд санъаткорларининг Тошкентдаги Халқаро актёрлар федерацияси конгресси ишида иштирок этиши; Ҳиндистон саҳна санъати усталарининг Муқимий номли театримиз коллективи билан ижодий учрашувлари, республикамиз театр жамоатчилиги билан ҳиндистонлик дўстларнинг ижодий фикрлашувлари, суҳбатлари, ўзаро тажриба алмашув тадбирлари ана шулар жумласидандир. Хулоса қилиб айтганда, бизнинг қадимий дўстлик муносабатларимиз, маданий алоқаларимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доимий сиёсати туфайли янада ривож топиб бормоқда, кенгаймоқда. Бунга, ўз навбатида, Советлар давлати билан дўстона муносабатини мустаҳкамлаб, ривожлантириб бораётган Ҳиндистон ҳукуматининг ҳамда мамлакатдаги прогрессив кучларнинг интилишлари ҳам қулай имконият туғдирмоқда.

Ўзбекистон театр жамоатчилиги, республикамиз саҳна санъати намояндалари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити ажойиб якунларини зўр қониқиш ва севинч билан кутиб олдилар. Бу тарихий визит ва унинг мобайнида қабул қилинган юксак аҳамиятли ҳужжатлар кўп миллатли совет санъати намояндалари билан Ҳиндистон халқлари санъат арбобларининг маданий алоқаларини, дўстона муносабатларини янада ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга замин яратади.

Баҳриддин НАСРИДДИНОВ,
Ўзбекистон Театр жамияти Президиуми раисининг ўринбосари.

Республика соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли 16-касалхонада беморларни даволаш учун ҳамма шароитлар муҳайё этилган. Шифохона коллективи урология бўлимининг врачи Камол Мирсамадовнинг номини ҳурмат билан тилга олади.
СУРАТДА: (ўнгда) К. Мирсамадов беморнинг саломатлигини кўздан кечирмоқда.
Н. Муҳаммаджонов фотоси.

●ИЛМ-ФАН— ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Янги хил пойдевор

Москва областидаги Апрелевка шаҳрида ишловчи олимлар янги хил пойдеворни таклиф қилдилар. Бу ерда оддий лойни олов ёрдамида мустаҳкам қозиқоёққа айлантирувчи установка яратилди.

Қурилиш майдонида қозиқоёқ пойдевор жойлаштириладиган ўрин белгиланади. Учта ишчи ингичка қудуқ пармалайди ёки ўяди. Қудуқ устига лой ёки шлак кул тўлдирилган бункер ўрнатилади. Суюқ ёқилғида ишлайдиган горелка ишга туширилади ва бункердаги нарсалар билан тўлдирилган қудуқдаги температура уч минг градусга етади. Қудуқдаги нарсалар пишади ва қозиқ пойдеворнинг замини бўлиб қолади.

Бутун процесс қозиқ узунлиги ва грунт маркасига қараб, уч соатдан етти соатгача давом қилади. Ҳисоб-китоблар шундай қозиқ бир куб метрини тайёрлашга 120-180 килограмм суюқ ёқилғи кетишини кўрсатди. Умуман уларни ясаш темир-бетон пойдевор тайёрлашга нисбатан икки ярим баравар арзонга тушади.

Яна бир фазилат шуки, ишлаб чиқариш базаси қуришга танқчил цемент ишлатишга эҳтиёж йўқ. Бундай пойдевор сувга, совуққа чидаш бера олади.

Қишлоқ қурилишини экспериментал лойиҳалаш марказий илмий тадқиқот институтининг шу янги методини таклиф қилган мутахассислари унинг келажаги порлоқ деб ҳисобламоқдалар.

(ТАСС мухбири).
Апрелевка, Москва области.

▲ ТОШКЕНТНИ ЮКСАК МАДАНИЯТ ВА НАМУНАЛИ ОБОД ШАҲАРГА АЙЛАНТИРАМИЗ

ТЎЙГА ТЎЁНА БИЛАН

Киров район «1-Кисловодск» маҳалла аҳолисининг ташаббуси ва уларнинг ҳамшаҳарларимизга қарата мурожаати газетамиз саҳифасида эълон қилинганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай, бу маҳалла аҳолисининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб чиқаётган маҳаллаларнинг сони кун сайин ортиб бораяпти. Куни-кеча Октябрь районидаги Ульянов номли маҳалла аҳолиси 1-Кисловодскликларнинг ташаббусига қўшилишди. Шу билан биргаликда, улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш мақсадида шаҳримизнинг юксак маданият ва намунали кўркам шаҳарга айлантириш ишига ўз ҳиссаларини қўшажакларини билдирдилар.

Маҳалланинг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шу қисқа муддат ичида аҳоли ҳашар йўли билан талай ишларни амалга оширди. Маҳалла территориясига 35 минг тупдан кўп мевали ва ўн минг тупга яқин турли-туман манзарали дарахтлар ўтқазилди. Маҳаллага қарашли 90 процентга яқин кўчалар асфальтланди. Октябрь район ижроия комитети ёрдамида аҳоли кучи билан 200 кишилик клуб биноси қурилди.

Ўтган йил сентябрь ойи, айниқса ўқувчилар учун катта байрамга айланиб кетди. Маҳалла территориясида 960 ўринли ўрта мактаб иш бошлади.

Маҳалла аҳли ўз йиғилишида қуйидаги тадбирларни амалга оширишни планлаштирдилар. Келгуси йилгача район ижроия комитети ёрдамида 280 ўринли болалар боғчасини қуриш, кўча ва йўлкалар четига уч минг туп мевали дарахт, 2 минг туп манзарали дарахт кўчатлари ўтқазиш, барча кўчаларни тўла-тўкис асфальтлаш, юздан ортиқ хонадонларни телефонлаштириш ишларини амалга оширишга бел боғладилар. Сўнгги йилларда маҳалладаги хонадонларни газлаштириш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилаяпти. Лекин, ҳали барча хонадонларга газ киритилган эмас. Маҳалла аҳли йил охиригача газлаштириш ишларини ҳам тўла-тўкис тугаллашга аҳд қилди.

Маҳаллада ёшлар тарбиясига ҳам катта ўрин берилади. Шуни эътиборга олиб, бу ерда Иқбол номли деворий газета ташкил этилади. Газета ҳар ойда бир марта чиқариб турилади. Унда ютуқ ва камчиликлар қайд этилади. Ичкиликбоз ва қонунбузарлар сатира тиғи остига олинади.

Маҳалладаги асосий кўчаларни ободонлаштириш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилади. Кўча четларига гул ва ток кўчатлари ўтқазилади. Клуб ва чойхона атрофи тозаланиб, бу ерда гулхоналар ташкил этилади. Теварак-атрофга мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилади.

Ж. АБДУЛЛАЕВ.

Янгиликдан хабарингиз борми?

ТОШКЕНТ „АВТОВАЗ“И ИШГА ТУШИРИЛДИ

Янги йил арафасида Тошкентда ишга туширилган ихтисослаштирилган марказ — «Автоваз» бир йилда 13 мингта «Жигули» автомобилига техникавий хизмат кўрсата олади. Республика пойтахтининг ғарбий-жанубий саноат зонасида барпо этилган бу корхона ҳар йили 5 мингта автомашина ҳам сотади.

Техникавий хизмат кўрсатиш бирлашмасининг Тошкентдаги маркази— «Автоваз»ни «Ташпромстрой» тресги қурган. Қабул қилиш актини имзолаган давлат комиссияси бу корхона жуда яхши қурилган деб баҳо берди.

Жаҳон ойнаси

СОЦИАЛИСТИК КУБАДАН ДАРАКЛАР

Денгизчилар мусобақалашмоқда

Гаванада Совет ва Куба денгизчилари ўртасида кемаларни муддатидан илгари ишловдан чиқариш юзасидан социалистик мусобақа бошлаш тўғрисида битим имзоланди. Бу мусобақа меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланади ва унинг якунлари шу йил баҳорда тўпланади.

Мазкур битим Совет Иттифоқи билан Озодлик оролини боғлаган дўстлик кўпригидан янада яхшироқ фойдаланиш учун ёрдам беради. Мисол учун ўтган йили совет байроғи остидаги кемалар Кубанинг турли портларига 1700 марта келиб 11 миллион тонна юк ташидилар.

Музика ижодиёти фестивали

Матансас шаҳрида музика ижодиётининг III Миллий фестивали ўтказилди. Бу кўрикка вилоят конкурсларида қайд қилинган 60 та энг яхши асар танлаб олинди. Улар орасида Элена Бурке, Фарах Мария, Эла Кальва, Росита Форнес, Леонара Рега ва бошқаларнинг асарлари бор. Санъат усталаридан кўпчилигининг номи совет музика ишқибозларига яхши таниш. Улар СССРда бир неча марта концерт билан чиқишган эди.

Йиллик план — муддатидан илгари

Педро Мария Родригес номли бўёқлар фабрикасининг меҳнатчилари йиллик планни муддатидан бир ой илгари бажардилар. Корхона беш ярим миллион литр ҳар хил бўёқ тайёрлади.

Учрашувлар анъанага айланмоқда

Гаванада Куба — Совет дўстлиги уюшмасининг биносида «Хулио Антонио Мелья» номли совет танкери экипажи билан Кубанинг мазкур атоқли коммунистининг номи билан аталган завод қуювчиларининг учрашуви бўлди.

Уюшма раҳбарлари, совет элчихонаси ва денгизчилари интернационал клубининг вакиллари уларни самимий табрикладилар. Сўнгра, СССРдан келган меҳмонлар Хулио Антонио Мелья номидаги заводни бориб кўришди. Шундай биринчи учрашув илгари совет кемаси Гавана портига кирган вақтда шу кема устида ўтказилган эди.

Совет киноси ҳафталиги

Кубалик томошабинлар совет фильмлари ҳафталиги программасида «Иссиқ қор», «Монолог», «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». «Ўгай она», «Нуқта, вергуль» ва бошқа кинофильмларни томоша қилдилар. Ҳафталикни ўтказишда СССР Кинематографчилари союзининг вакиллари қатнашди. Унинг составида Украина ССР Министрлар Советининг кинематография бўйича Давлат комитетининг раиси В. С. Большак кинорежиссёр Александр Митта, артист Татьяна Доронина ва Леонид Куравлев бор эди. (АПН).

М. Вильнер нутқи

РИМ. (ТАСС). Бу ерда маълум бўлишича, Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари М. Вильнер кнессет мажлисида нутқ сўзлаб, Женевада Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференциясининг очилишини табриклаган. У конференция ана шу районда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш манфаатларига хизмат қилади ва Исроил билан араб мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда тарихий босқич бўлиб қолиш мумкин, деган.

Франция меҳнаткашлари қимматчилик ва инфляцияга қарши кураш миллий кунини ўтказди. Мамлакатда нарх-навонинг кескин ўсиб бориши меҳнаткашларда катта норозилик келтириб чиқармоқда.

Етакчи касаба союзлар, Коммунистик партия, Социалистик партия, Сўл радикаллар ҳаракати ҳамда Бирлашган социалистик партия қимматчиликка ва унинг меҳнаткашлар учун келтирадиган оғир оқибатларига қарши кенг кампания бошлашга қарор қилдилар. 1973 йилнинг ўзидагина мамлакатда нарх-навонинг ошиши 11—12 процентни ташкил этди.

СУРАТДА: Парижда намойиш. Бундай манифестация ва митинглар мамлакатнинг жуда кўп шаҳарларида бўлиб ўтди.
Кейстон —ТАСС фотоси.

Қардошларча ҳамкорлик

ВАРШАВА (ТАСС). Бу ерда 1974 йилда СССР билан Польша Халқ Республикаси ўртасида товар обороти тўғрисидаги протокол имзоланди. Протокол товар оборотини ўтган йилдагига нисбатан 11 процентдан ҳам зиёд оширишни назарда тутади.

Кенгайиб бораётган ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш асосида, деб уқтириб ўтилади протоколда, бир-бирларига замонавий машиналар, асбоб-ускуналар ва приборлар етказиб бериш янада кучайтирилади, бу эса ҳар иккала мамлакат халқ хўжалигининг етакчи тармоқларида техникани тараққий эттиришга кўмаклашади.

СССР Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев протоколни имзолагандан кейин ТАСС мухбирига бундай деди: шу ҳужжатни тайёрлаётган пайтда ҳар иккала томон КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Биринчи секретари Э. Герек яқинда Москвада учрашган чоғида қўйилган вазифаларни мумкин қадар муваффақиятлироқ бажаришга интилдилар.

СССР билан иқтисодий ҳамкорлик, деб таъкидлади ПХР ташқи савдо министри Т. Олеховский, Польшани ҳар томонлама ва муттасил ривожлантиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. СССР билан доимий ва узоқ муддатга мўлжалланган иқтисодий алоқалар бизни кризис оқибатларидан ва пул қадрининг тушиб кетишидан сақлаб қолади ҳозирги вақтда капиталистик мамлакатлар экономикасини ана шулар ларзага солиб турибди. Бу алоқалар бутун социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг кучини ва бирлигини мустаҳкамлашга ҳам кўмаклашади.

ФИЛИППИНДА „СОДДАДИЛЛАР КУНИ“

МАНИЛА. (ТАСС мухбири). 29 декабрда филиппинликлар ўзига хос биринчи апрель — «Соддадилликлар куни»ни нишонладилар.

Шу куни пул, китоб ёки бошқа бирон нарсани қарзга олиш энг яхши ҳазиллардан ҳисобланади. Соддадиллик қилиб қўлга тушган киши берган нарсасидан умидини узмоғи лозим.

Ҳамма ерда бўлгани каби Филиппинда ҳам диди паст ҳазилкашлар йўқ эмас. Улар телефон қоқиб ўз дўстларига қариндоши вафот этганлигини хабар қиладилар. Хафсаласи келган ҳазилкаш пули кетса ҳамки, ўз дўстининг уйига жаназа аравасини юборишдан ҳам тоймайди.

«Соддадиллар куни»да қари қизлар ва рад этилган эркаклар ҳам кўп ғангитилади. Кутилмаган пайтда улар энг ажойиб таклифларни эшитадилар ва бугун қанақа кун эканлигини унутган кишининг шўри қурийди: бутун шаҳарча ёки қишлоққа на бир ой эрмак бўлиб юради.

Баъзи ҳазилкашлар «Соддадиллар куни» рождество байрами ва янги йил байрамига яқинлигидан фойдаланиб, дўстларига кулгили совғалар юборадилар. Шу куни кутилмаган нарсалар — сунъий конфет, майда тошлар, супуринди ва ҳатто тирик қурбақа олишингиз ҳам ҳеч гап эмас.

Ф. КОНОПИХИН.

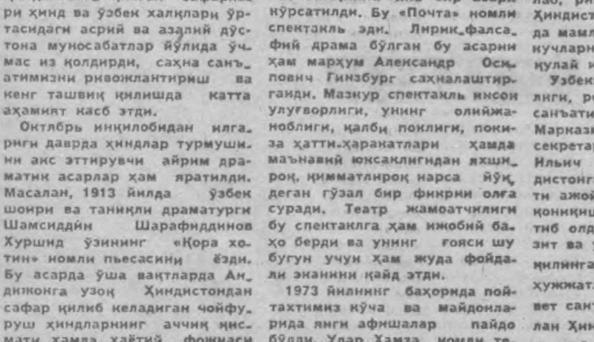

Тошкентдаги Модалар уйи чеварлар коллективи томонидан яратилган турли хил янги либослар меҳнаткашларга манзур бўлмоқда.
СУРАТДА: Модалар уйи чеварлари яратган янги модадаги либослар кўргазмасида.
М. Нуриддинов фотоси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ГИЛАМЛАР ВИСТАВКАСИ

Работнинг асосий виставка зали БРб-Руаҳнинг қадимий деворларини ёрқин, тиниқ бўёқлар безади. Бу ерда Марокаш ҳунармандчилиги ойлиги доирасида ўтказиладиган Марокаш гиламлар виставкаси очилди.

Марокаш гилам тўқиш соҳасида қадимий анъаналарга эга. Шу ерда олинадиган жуннинг сифати ва бўёқларнинг тиниқлилиги, шунингдек ўзига хос расмлар тўқиладиган гиламларга алоҳида жило беради.

ЭРЕСУНН БУҒОЗИ ОРҚАЛИ ТУННЕЛЬ ВА КУПРИК

Швеция парламенти Эресунн бўғози орқали кўприк ва туннель қурилиши тўғрисидаги ҳукумат қонун лойиҳасини маъқуллади. Бу кўприк ва туннель Швеция билан Дания ўртасида бевосита автомобиль қатнашига имкон беради. Ҳозир бу мамлакатлар ўртасида фақат паром орқали қатнаб турилибди.

Кўприк ва туннель қурилишини 1985 йилда тугаллаш мўлжалланмоқда. Автомобиль ҳайдовчилар шу вақтга келиб . Швециянинг Мальме шаҳридан Даниянинг Сальтхольм оролигача 10 километрли кўприк ҳамда Копенгагенгача 9 километрли сув ости туннели орқали юраоладилар.

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, лойиҳани амалга ошириш шведларга 1 миллиард 200 миллион кронга тушади.

Дания ўз навбатида Сальтхольм оролида катта халқаро аэропорт ва Зеландия оролидан Европанинг қуруқликдаги қисмигача темир йўл кўпригини қуради.

ОЧИҚ ДЕНГИЗДА 40 КУН

Бирмалик тўрт балиқчи очиқ денгизда 40 кундан кўпроқ вақт қолиб кетди. Уларни 24 октябрда бўлган пўртана балиқчиларнинг унчалик катта бўлмаган қайиқчасида очиқ денгизга суриб кетди. Улар омон қолишларига умидларини узган кунлари —очиқ денгизда сузишнинг йигирманчи кунида қайиқча кимсасиз оролга келиб тўхтади. Балиқчилар дам олиб бўлишгач, жонажон ороллари Каллагоуга қараб йўл олдилар... Лекин яна кучли пўртанага дучор бўлдилар. Балиқчиларни то Бирма ҳарбий-денгиз кучларининг катери топиб олгунга қадар улар денгиз офати билан 20 кундан ортиқ вақт мобайнида олишдилар.

БАРЧА ШАРОИТ МУҲАЙЁ

Республикамизнинг энг кекса билим юртларидан бири — Тошкентдаги 31-профессионал-техника билим юрти тепловоз машинистларининг ёрдамчиларини, тепловоз электр ускуналарини ремонт қилувчи слесарларни, металл ишловчи токарларни тайёрлайди.

Яқинда билим юртининг 800 тарбияланувчиси янги бинода шуғуллана бошлади. Унда яхши жиҳозланган кабинетлар, мажлислар зали, спорт зали бор.

СУРАТЛАРДА: юқорида — чизмачилик кабинетида машғулот пайти. Пастда — футбол секциясида. Ёшларга жамоатчи-тренер, ишлаб чиқариш таълими мастери А. К. Бабичев мураббийлик қилади.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

Отпускага ҳақ тўлашда мукофотларни ҳисоблаш

Справка БЮРОСИ

Ҳурматли редакция, отпуска ва фойдаланилмаган отпуск бадалига ҳақ тўлаш учун ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш вақтида ишчи ва хизматчиларга берилган мукофотлар ҳисобга олинадими?

И. АБДУҚОДИРОВ, хизматчи.

СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи масалалари бўйича Давлат комитети ва ВЦСПС Секретариатининг 1965 йил 15 сентябрдаги 28|28-сон қарори билан тасдиқланган тушунтириш хатида бу ҳақда қуйидагилар баён қилинади.

Отпуска ва фойдаланилмаган отпуск бадалига ҳақ тўлашда ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш вақтида ходимнинг лавозими ва бажараётган иши ҳамда тўлов режимидан қатъий назар, меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари тўғрисидаги ва мукофотлар қоидаларига асосан иш ҳақи фондидан шу корхона, муассаса, ташкилотда тўланадиган мукофотлар ҳисобга олинади.

Бундан ташқари, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати ишлаб чиқаришни планлаштиришнинг янги тартибига кўчирилган корхоналарда раҳбар, инженер-ходимларга ва хизматчиларга фойдадан ажратма ҳисобида тўланадиган мукофотлар ҳам қўшиб ҳисобланади.

Отпуск ва фойдаланилмаган отпуск берилаётган вақтда ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқаришда меҳнатга ҳақ тўлашнинг амалдаги системаларидан ташқари, ишдаги айрим натижаларга эришилганлиги учун рағбатлантириш тариқасида ишчи ва хизматчиларга бир йўла тўланган мукофотлар ҳисобга олинмайди.

Ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқишда ҳисобга олинадиган мукофотлар ўша ойдаги иш ҳақига қўшилади.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси натижасида ишчи ва хизматчиларга тўланадиган мукофотлар ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқиш вақтида ҳисобга олинмайди.

Саноат, қурилиш, транспорт, алоқа корхоналарининг шунингдек, геология — разведка, илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотларининг ходимларига янги техникага доир ишларни бажарганларида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1960 йил 23-июнь қарорига биноан тўланадиган бир йўла мукофотлар ўртача иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш вақтида ҳисобга олинмайди.

Илмий-тадқиқот конструкторлик ташкилотларининг ходимлари тажриба ишларини бажарганларида ҳамда лойиҳалаш ташкилотларининг хизматчилари лойиҳа ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлаганларида, лойиҳа ва қидирув ишларини муддатидан олдин бажарганларида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1960 йил 23-июндаги 687-сон қарорининг 15-моддасига биноан мукофотланган бўлсалар ва бу мукофот мазкур ташкилотларининг иш ҳақи фондидан тўланса ўртача иш ҳақини чиқариш вақтида ҳисобга олинади.

ЯНВАРЬ Спорт МУСОБАҚАЛАРИ

Мана, янги — 1974 йил ҳам бошланди. Ҳозир бутун республикамизда физкультура коллективларида оммавий мусобақалар ўтаяпти. Бу — маҳкамалар спартакиадалар ва республика ёшлар спорт ўйинларининг биринчи босқичи. Ўзбекистон Спорт комитетининг календарида январь ойида спортнинг кўпгина турлари бўйича бир қатор Ўзбекистон ва СССР биринчиликларини ўтказиш мўлжалланган.

Тошкентликлар бир қатор турнирларни бевосита кузатадилар. Шаҳримизда 7 ва 8 январь кунлари ўтадиган баландликка сакраш бўйича Бутуниттифоқ мусобақалар катта қизиқиш уйғотмоқда. Турнирда иштирок этиш учун Мюнхен олимпиада ўйинларининг ғолиби Ю. Тармак (Ленинград), олимпиада ўйинларининг кумуш совриндори В. Гаврилов (Москва), Европа чемпиони вильнюслик К. Шапка (у яқинда 224 сантиметр баландликка сакради), СССР чемпиони В. Абрамов (Москва), шунингдек, мамлакатимизнинг бир қатор кучли спортчи қизлари — А. Лазарева (Москва), В. Гаврилова (Ленинград) ва бошқалар Тошкентга ташриф буюради.

Республикамиз областларининг ёш футболчилари 4 — 10 январь кунлари митти футбол бўйича Ўзбекистон биринчилиги учун курашадилар.

22—26 январда Олмалиқда кўнгилли спорт жамиятлари ва маҳкамаларнинг ўсмирлар терма командалари бокс бўйича республика шахсий-команда биринчилиги учун рингга чиқадилар.

Марказий шахмат-шашка клубида 26 январда халқаро шашка бўйича Ўзбекистоннинг энг кучли спортчи қизларининг турнири бошланади. Январь мусобақаларига тоғ чанғичилари якун ясайдилар. Улар 30 январдан 5 февралгача Ўзбекистон биринчилиги учун мусобақаларда куч синашадилар.

Ҳар йили ўқувчиларнинг қишки каникул кунларида 4—10 январда ўсмирларнинг бир қатор зонал мусобақалари ўтказилади. Баскетбол бўйича турнирни ўтказиш учун бу сафар Фрунзе шаҳри танланди. Ана шу турнирда республикамиз шарафини «Буревестник» (Тошкент) нинг ўсмирлар коллективи ва фарғоналик қизлар ҳимоя қилишади. Тошкентлик волейболчилар — динамочи қизлар ва шаҳар маорифи бўлими болалар спорт мактабларининг ўсмирлари Каменск—Уральский шаҳрига йўл оладилар. Ёш шахматчиларимиз Таллинга жўнаб кетишди, теннис бўйича шаҳар терма командаси Душанбедаги турнирда беллашади.

Январь ойида волейбол ва баскетбол бўйича «А» класс командалари ўртасида СССР чемпионатининг биринчи тур ўйинлари бошланади. Тошкентлик динамочилар дастлабки ўйинларни 21—27 январда Фрунзеда «Автомобилист» командасининг волейболчи қизлари эса 14—20 январда Ворошиловградда ўтказадилар.

СКИФ баскетболчилари Кишиневга йўл оладилар. Улар ўша ерда 23 январдан 31 январгача 7 учрашув ўтказадилар. Тошкент Давлат Университетининг баскетболчи йигитлари навбатдаги ўйинларини 5 ва 6 январда Ворошиловградда, 9 ва 10 январда Донецкда, 19 ва 20 январда Свердловскда, 23 ва 24 январда Краснодарда ўтказадилар.

«Бинокор» хоккейчилари СССР чемпионатининг иккинчи даврасини бошлашади. Улар 18 ва 19 январда Қарағандада «Строитель» командаси билан, 23 ва 24 январда Новосибирскда маҳаллий армиячилар билан, 28 ва 29 январда Хабаровскда АСК командаси билан куч синашадилар.

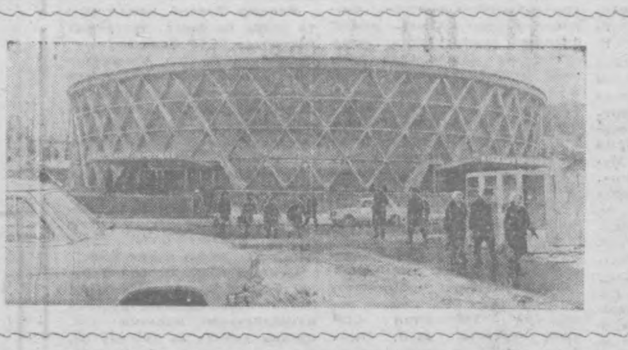

Киевда янги колхоз бозори ишга тушди. Уч бурчакли блоклардан йиғилган 52 метр диаметрлик кенг ва ёруғ бино шиша ва бетондан ясалган улкан косани эслатади. Унда 420 ўринли савдо зали, ёрдамчи ҳамда маъмурий хоналар мавжуд.

Янги бозор автомобиль йўллари ва темир йўл вокзали яқинида жойлашган.

СУРАТДА: янги колхоз бозори.

(ТАСС фотохроникаси).

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ БЮЛЛЕТЕНИ

«Механик транспорт воситаларини ҳайдовчи ана шу турдаги транспорт воситаларини бошқариши ҳақидаги гувоҳномасини ўзи билан бирга олиб юриши лозим.»

(Йўл ҳаракати қоидаларидан).

Йўл ҳаракати қоидаларининг ана шу банди ҳаммавақт ҳам тўла-тўкис бажарилади, деб айтиб бўладими?. Йўқ. Айрим йўловчилар транспортни бошқариш ҳақида мутлақо тажрибалари, ҳайдовчилик ҳақидаги гувоҳномалари бўлмай туриб рулга ўтирадилар. Ана шундай ўзбошимчаликлар кўнгилсиз ҳодисаларни келтириб чиқаради.

Ўн тўққизинчи декабрь куни «М—403» маркали автомашинани бошқариб бораётган ҳайдовчи Д. Исмоиловнинг ёнида ана шундай ҳужжатлар йўқ эди. У машинани Беруний кўчасида пала-партиш ҳайдаб бориши оқибатида пиёда О. Қосимовни босиб кетди. Жароҳатланган киши 1-шифохонага олиб борилди.

Ана шу куннинг ўзида ўзбошимча ҳайдовчи А. Нуъмонов транспорт ҳайдаш тўғрисидаги ҳужжати бўлмай туриб «Восход-2» маркали мотоциклга ўтирган. У Ялта ва Пятигорск кўчалари муюлишида мотоциклни юк автомашинасига олиб бориб урди. Натижада мотоцикл ҳайдовчиси Нуъмонов ва унинг орқасида мингашиб бораётган йўловчи Т. Мирмаҳмудов жароҳатландилар.

20 декабрь куни Владимир Ли «ВАЗ-2101» маркали автомашинани Юбилей кўчасида ҳайдаб бораётиб, 13 ёшли А. Жўраевни босиб кетди. Текширув пайтида ҳайдовчи ҳужжатсиз рулга ўтирганлиги аниқланди.

Ана шундай мисолларни қаторлаштириб келтириш мумкин. Бундай далиллар ҳаракат қоидаларининг тўла-тўкис риоя қилиш лозимлигини яна бир бор кўрсатиб турибди.

⊙ ҲОДИСА

ЭГРИ ҚЎЛ

К. исмли аёл хизматдан қайтиб уйга киргач, ҳайрон бўлиб қолди. Квартира хоналари бетартиб, шкафлар очилган. Кўп нарсалар жойидан қўзғатилган. У ҳамма буюмларни синчиклаб кўздан кечира бошлади. Янги костюм, икки свитер, магнитофон кассеталари, керакли буюмлари йўқ эди. Ҳаммаси бўлиб 700 сўмликка яқин буюмлар ўғирланган.

Бу уйга кирган номаълум киши усталик билан ҳаракат қилганга ўхшарди. Чунки деразалар берк, эшик қулфланган. Уй эгаси бу ҳақда милицияга хабар қилди.

Воқеа содир бўлган жойга Чилонзор райони ички ишлар бўлимининг оператив ходимлари етиб келишди. Улар синчковлик билан текширув ўтказганларидан сўнг квартирага бегона киши кирмаган, деган фикр устида тўхталдилар. Милиция ходимларининг тахмини тўғри чиқди.

Уйдаги қимматбаҳо буюмларни К.нинг акаси Владимир Семенович Крюков ўғирлаган экан. Шу квартирада яшаб юрган қўли эгри ака синглисининг буюмларини чемоданга солиб яширган.

Милиция бўлимида Крюковнинг ҳаёт йўли ҳақида ҳужжатларни тўплашга киришилди. Натижада унинг илгари ҳам ўғрилик қилиб, судланганлиги маълум бўлди.

Чилонзор район халқ суди жиноятчини илгари ҳам ана шундай ҳаракат билан судланганлиги учун 5 йил муддатга озодликдан маҳрум қилишга, қамоқ муддатини қаттиқ режимли аҳлоқ тузатиш меҳнат колониясида ўташга ҳукм қилди.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Музей кўчишга тайёргарлик кўрмоқда

Суворов бульваридаги 12-А рақамли уй биноси Москвадаги энг кўркам бинолардан биридир. XIX асрнинг бошларидаги классик архитектуранинг ... ёдгорлиги — меъмор Д. Жилярди ижодидир. Ҳозир бу уйнинг атрофлари ҳавоза тутилган. Бино реконструкция қилинмоқда... деворларига ишланган расмлари ва гуллар тикланмоқда. бино шарқ халқлари музейи учун тамир этилмоқда ва қайтадан жиҳозланмоқда.

Янги бино саҳни эскисига нисбатан қарийб уч баравар катта. Катта ва узун заллар ҳозир омборларда сақланаётган кўп нарсаларни кўрсатишга имконият беради. Закавказье ва Ўрта Осиё республикаларининг санъат асарлари янги экспозицияда асосий ўрин эгаллайди. Стендларда Грузиянинг ажойиб нақшли асбоблари ва арман миниатюралари, ўзбек гиламлари ва заргарларининг асарлари пайдо бўлади.

Чет эл шарқ мамлакатларининг экспозицияси ҳам ўзгаришсиз қолмайди.

Суворов бўльваридаги бинода лекторий ва кинолекторий ҳам жойлашади.

Музей 1975 йилнинг биринчи кварталида шу бинога кўчиб ўтади.

Т. БАСОВА.
(ТАСС).
Москва.

ЖАҲОН ПАЗАНДАЛИГИДАН ЛАВҲАЛАР

Ҳақорат рамзи бўлган таом

Жуда қизиқ. Таом ҳамма халқларда ҳаммавақт ҳурмат рамзи, меҳмонни хуш кўрганлик натижаси ҳисобланган. Уйига қадам ранжида қилган кишига мезбон иложи борича лаззатли ва ноёб овқат тайёрлаб, иззатини жойига қўйишга интилади.

Қўш ... иззатини билмаган, таъмагир, мезбонга ёқмайдиган одам меҳмон бўлмоқчи бўлса-чи? ... Қадимги эронликларда бундай кишиларни сийламаслик, яқинига йўлатмаслик одати бўлган. Уларнинг олдига лавлагини қайнатиб қўйишган. Лавлаги уруш — жанжал, ирвогарлик, ҳақорат рамзи ҳисобланган. Дастурхонда бундай таомни кўрган шахс энди бу хонадонга яқинлашмаслиги шарт ҳисобланган.

Биров-бировга ғарази бўлса ёки уч олмоқчи бўлса, ёвини, душмани билан тижиллашишни хоҳлаб қолса, унинг уйига лавлаги отаберган.

Эронликлар қаёқда-ю, англо-сакслар қаёқда. Шундай одат англо-саксларда ҳам бўлганлигига ҳайратда қолади киши. Жуда қадим замонларда англо-сакснинг қизига харидор бўлиб келган йигитнинг дастурхонига кисель пишириб қўйсалар, хушкўрганликнинг рамзи, қизни шу йигитга узатишга розилик аломати, мабодо дастурхонга қайнатилган лавлаги келтирсалар, иш раево, бу, «Йўқол! Сендақаларга тушиб қолган қизимиз йўқ!» дегани бўлар экан.

ТУГМА-БАРОМЕТР

Француз газеталарининг хабар беришича, яқинда магазинларга ажойиб бир янгилик — тугма — барометр чиқади.

Нодир метеорологик тугма барометрнинг ранги ҳавонинг ўзгаришини аниқлайди. Зангори ранг об—ҳавонинг яхши келишини, яшил ранг — ҳавонинг ўзгариб туришини, қизил ранг бўлса — ёмғир бўлишидан дарак беради.

БЕЗАКЛИ СОВҒАЛАР

Сиз мана бу суратда кўриб турган безакли ховонча, қутича, қушсимон чўмич ва бошқа фойдали шу билан бирга юксак дид билан безатилган ёғочдан ишланган буюмларни Куйбишев кўргазмали тажриба ўрмон хўжалигининг совғалар цехи ишлаб чиқаради. Бу йил цех коллективи ана шундай буюмларни харидорларга кўплаб етказиб беради.

Н. Абросимов фотолари, (ТАСС фотохроникаси).

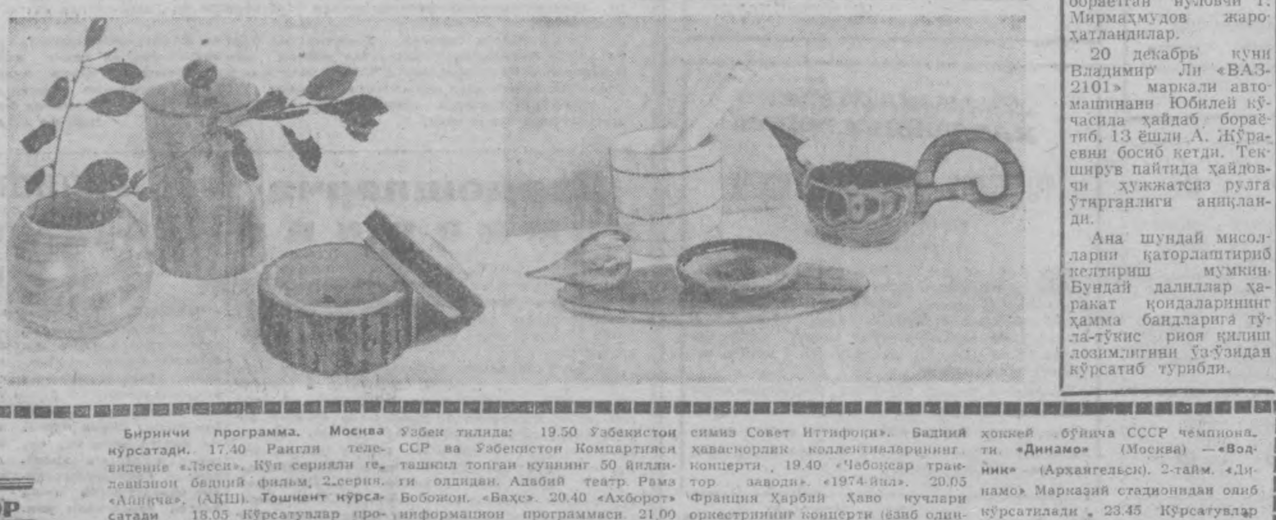

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3|1 да **Тановар** (кечқурун), 4|1 да **Ерил тош** (кундузи), **Дилором** (кечқурун), 5|1 да **Золушка** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3|1 да **Табассум ўғрилари** (кечқурун), 4|1 да **Табассум ўғрилари** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун), 5|1 да **Абу Райҳон Беруний** (кундуз соат 12 ва 3 да), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3|1 да **Қайнона** (кечқурун), 4|1 да **Замонали ва Омонали** (кундузи), **Ҳалима** (кечқурун), 5|1 да **Навоий Астрободда** (кундузи), **Хонума хоним** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 3|1 да **Биринчи бўса** (кечқурун), 4|1 да **Ташвишланманг, онажон** (кундузи), **Трибунал** (кечқурун), 5|1 да **Ойдин** (кундузи), **Ташвишланманг онажон** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ** — (10.00 12.30, 15.00, 17.30 да).

КИНО

3 ЯНВАРДА

Бошсиз чавандоз; Қишки Англия (17.30, 20.15): — САНЪАТ САРОЙИ.

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Синган тақа — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «КЎКЧА» (кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари: Жиноят қидирув инспектори — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кечқурун).

Қилич ва қалқон (1 ва 2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Уз ҳисобимдан ўн кун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Муҳаббат риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Аёллар ва берсальерлар — ҲАМЗА номли (кечқурун).

Дайди — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Ҳамроз (ўзбек тилида) — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

4 ЯНВАРДА

Бошсиз чавандоз (10.45, 12.30), **Қишки Англия** (14.30, 17.30, 20.15); — САНЪАТ САРОЙИ.

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Синган тақа — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда) ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари; Жиноят қидирув инспектори: «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (14.30, 20.30).

Қилич ва қалқон (3 ва 4 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Аёллар ва берсальерлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Дайди — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим — Ғ. ҒУЛОМ номли, «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «МОСКВА» (11.30, 17.30).

3-Бирлашган шаҳар касалхонаси коллективи терапевтика бўлимининг мудири У. Ю. Усмоновга отаси

Юнус УСМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар маданият бошқармаси, Марказий маданият ва истироҳат боғининг директори Р. Тешабоевга рафиқаси

Мунира ТЕШАБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИЗОР 3 ЯНВАРЬ ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.40 Рангли телевидение «Лэсси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм, 2-серия. «Аникча». (АҚШ). **Тошкент кўрсатади** 18.05 Кўрсатувлар программаси. Рус тилида: 18.15 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 18.35 Ўқувчилар учун. «Янги йил саргузаштлари». (ўзбек тилида). 19.05 Тўққизинчи беш йиллик хроникаси. «1973-йил». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 19.40 «Меҳнат зарбдорлари». Телевизион очерк. Ўзбек тилида: 19.50 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 50 йиллиги олдидан. Адабий театр. Рама Бобожон. «Баҳс». 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Ёш ижрочилар концерти. **Москва кўрсатади** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади** 22.30 «Меҳмонхона бекаси» Бадиий фильм (рус тилида).

Иккинчи программа Москва кўрсатади. 18.05 Рангли телевидение. Телевизион ҳужжатли фильм. 18.40 Рангли телевидение. «Адресимиз Совет Иттифоқи». Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 19.40 «Чебоқсар трактор заводи». «1974-йил». 20.05 Франция Ҳарбий Ҳаво кучлари оркестрининг концерти (ёзиб олинган). 20.55 Рангли телевидение. «Ўрток бригада». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. **Тошкент кўрсатади.** А. С. Пушкин «Отишув». Бадиий ўқиш (рус тилида). **Москва кўрсатади** 22.30 Рангли телевидение. Оперетта ишқибозлари, сизлар учун. 23.00 Рангли телевидение. Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Водник» (Архангельск). 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 19.00 Тошкент янгиликлари. Рус тилида: 19.15 Ҳужжатли фильм. 20.15 Фильм-концерт. 20.55 «Дориан Грей портрети». Телевизион спектакль. 2-серия.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

3 ЯНВАРЬ. 1974 й.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

Р—01110. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр В—2364.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81.42.